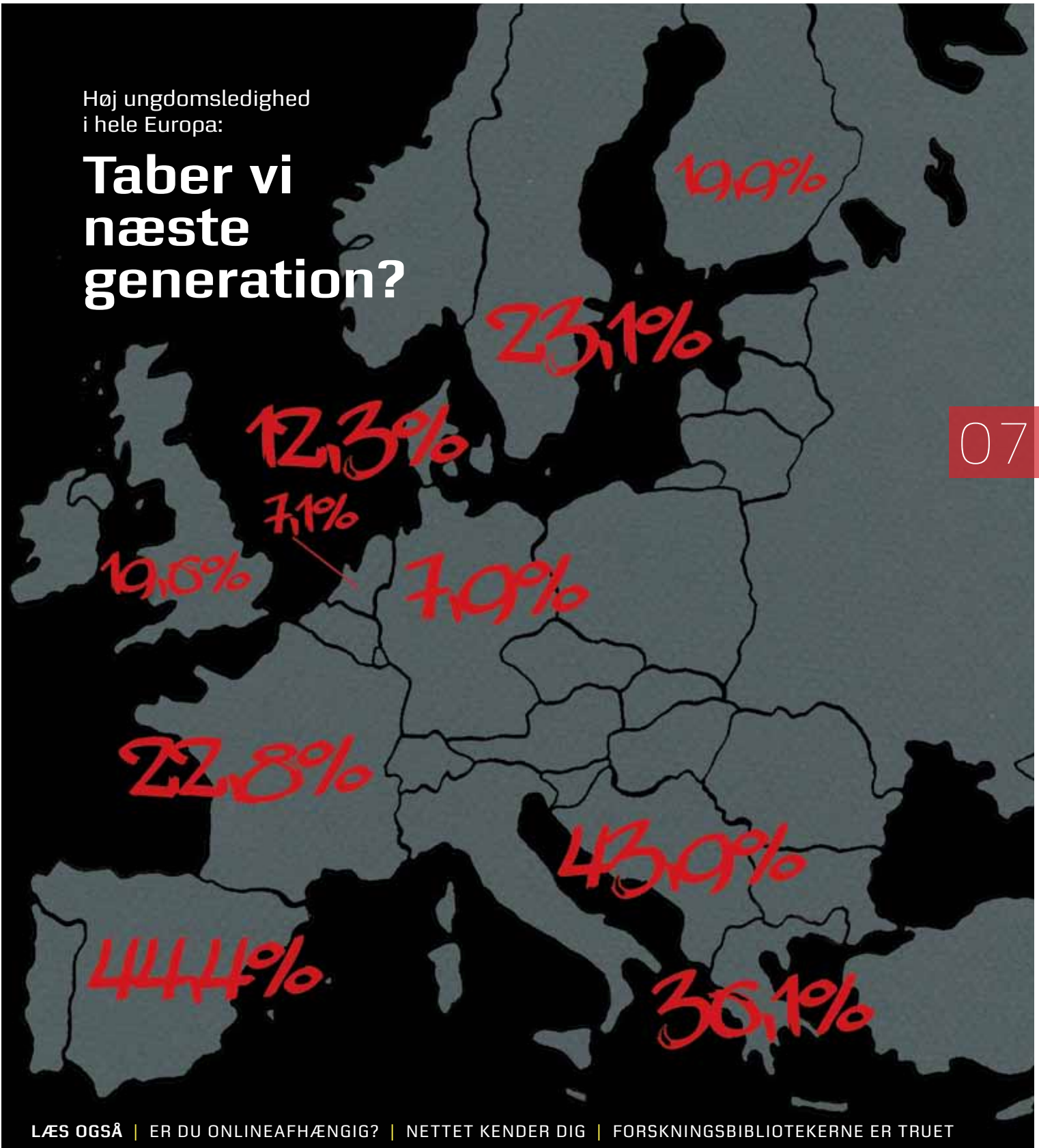

Høj ungdomsledighed
i hele Europa:

Taber vi næste generation?

RE ? THINKING LIBRARIES 2011 AXIELL SYMPOSIUM

Er du ...

... beslutningstager - bibliotekschef eller medlem af ledelsesteamet - samt kunde hos os?

Så er du velkommen til Axiell's internationale symposium den 2. og 3. november i London - med oplægsholdere fra Europa og USA.

Med fokus på:

- det digitale bibliotek, e-biblioteket, e-bøger
- biblioteket som socialt netværk
- det mangesprogede og interkulturelle bibliotek
- i partnerskab - også på tværs af sektorer
- biblioteket som en forretning
- værdier, nytænkning og bæredygtighed
- og overlevelse også i krisetider

Læs mere på
www.axiell.com/london

AXIELL

The Arena for Archives - Libraries - Museums

Axiell Scandinavia A/S
Stamholmen 157, 4. sal · 2650 · Hvidovre
tlf. 3338 2525 · www.axiell.dk
denmark@axiell.com

”

Det er på tide, at flere af folkebibliotekerne anerkender, at de også har et ansvar for at sluse fremtidens bibliotekarere ind i systemerne.

*Marco Malcorps,
uddannet cand.scient.bibl i 2010 og ledig.*

PERSPEKTIV

Bibliotekarforbundets
Fagmagasin
Perspektiv

Lindevangs Allé 2
2000 Frederiksberg
Tlf: 38 88 2233 · Mail: perspektiv@bf.dk
Hjemmeside: www.perspektiv.bf.dk
Ekspedition mandag-fredag kl. 9-15

Udgiver: Bibliotekarforbundet

Redaktion:

Ansvarshavende redaktør: Henrik Hermann
Tlf: 38 38 06 37 · Mail: hermann@bf.dk
Koordinerende journalist: Anette Lerche
Tlf: 38 38 06 38 · Mail: lerche@bf.dk
Journalist: Sabine Mønsted
Tlf: 38 38 06 36 · Mail: moensted@bf.dk
Studertermedhjælp/korrektur:
Laura Kjestrup Nielsen · Mail: lkn@bf.dk
Studertermedhjælp, Del Din Viden:
Tanja Blicher · Mail: tb@bf.dk

Annoncer:

DG Media as, St. Kongensgade 72
1264 København K
Tlf: 70 27 11 55 · fax: 70 27 11 56
Mail: epost@dgmedia.dk
Kontaktperson:
Morten Holm: 3370 7674

Tryk: CO2-neutralt hos KIS Grafisk Hus A/S,
ISSN: 1904-7940, Danske Specialmedier

Design/Layout: Woer+Gregorius

Abonnement: abonnement@bf.dk.
Årsabonnement 600 kr. Udland
960 kroner. BF-medlemmer modtager
automatisk bladet.

Oplag: Distribueret oplag 1.7.2004 –
30.6.2005 iflg. Dansk Oplagskontrol: 6.503.
Dette nummer er trykt i 6.800 eksemplarer.

Adresseændring og uregelmæssigheder i
leveringen meddeles til Bibliotekarforbun-
dets medlemsafdeling: medlemsafd@bf.dk

Forsiden: Pernille Mühlbach har illustreret
det dystre billede af den høje ungdomsledig-
hed, der skaber frustrerede unge over hele
Europa.

80'ERNE

2011

12 tema GENERATION FORTABT?

Ungdomsledigheden vokser og flere og flere nyuddannede oplever ikke at kunne komme ind på arbejdsmarkedet. Taber samfundet en generation på gulvet, ligesom vi gjorde i 1980'erne?

»E-BOGS-TSUNAMIEN SAMLER SIG PÅ VERDENS-
HAVET, MENS BIBLIOTEKARERNE SIDDER ROLIGT
VED LAGUNENS BRED OG DRIKKER TE.«

26 Læs om de mange udfordringer, der vil få betydning for forskningsbibliotekerne.

i øvrigt

HB noter 38
Job og karriere 40
Nyt Job 46
Nye stillinger 47
Kalender 50

INDHOLD

07

30
BIBLIOTEKET SKABER GYLDNE
DRØMME I NORDVEST

43

STÅ AF, HVIS DU ALTID ER PÅ

Er du ofte længere online, end du havde planlagt? Ole Bjerg, sociolog og ph.d. fra Copenhagen Business School peger på faren ved altid at være tilgængelig.

24

GADGETS

Thomas Vigild præsenterer de nyeste gadgets

- 06 **Aktuelt interview**
Socialdemokraternes kulturordfører Mogens Jensen fortæller om, hvad han vil gøre for dansk kulturliv.
- 08 **Formandens leder**
- 10 **Overblik fra nettet**
- 20 **Fri information på nettet er en illusion**
Dine tidligere søgninger påvirker dine nyeste søgeresultater. Dermed går du glip af informationer, som din nabo måske godt kan google sig frem til.
- 23 **Klommen af Morten Bay**
- 33 **Redaktørens spalte**
- 34 **Resumeer fra Del Din Viden**
- 36 **Biblo for life!**
Artikel fra Del Din Viden

KULTURENS GRUNDLOV

Socialdemokraterne vil indføre en Kulturens Grundlov. Samfundet skal forpligte sig til at skabe kulturtilbud til borgerne, og armslængdeprincippet skal sikres ved lov, så politikerne ikke kan blande sig i den konkrete uddeling af penge til kunst og kultur.

Mogens Jensen er tidligere citeret for at sige: »Kultur er vigtigere end hjemmehjælp.«
Han uddyber:
– Stillet overfor valget mellem at kunne læse bøger eller få et bad hver dag, så tror jeg, at mange vil vælge bøgerne og så et bad hver anden dag. Mange glemmer eller ved ikke, at det er politiske beslutninger, der gør, at vi har adgang til bøger, musik og teater, siger han.

Der er for meget abekast i kulturpolitikken

mener Socialdemokraternes kulturordfører Mogens Jensen, der kan blive landets næste kulturminister, hvis rød blok vinder et kommende folketingsvalg.

Du har kritiseret den siddende regering for at sylte kulturen, men hvis I kommer til regeringsmagten, hvordan vil du så sikre flere penge til kulturen i en økonomisk svær tid. Jeres mål har blandt andet været 500 millioner kroner mere til kultur over to valgperioder?

Det var vores mål før finanskrisen. Det er stadig målet, men det vil tage længere tid at nå. På vores finanslovsforslag for 2011 har vi dog afsat 100 millioner ekstra til kultur. Grundlæggende ser vi kunst og kultur som en investering både i bedre tilbud til danskerne og i et bedre samfund, men også som en investering i det, Danmark skal leve af. Film og computerspil er for eksempel kreative brancher med stor international vækst. Kulturpolitik handler også om andet end penge. For hvad er det for en rolle, vi vil have, at kunst og kultur skal spille i vores samfund? Kulturpolitikken skal understøtte, at folk deltager aktivt og ikke bare er passive forbrugere.

Ét er jeres ambitioner på kulturområdet, men i de fleste tilfælde er det jo kommunerne, der afgør, om der skal bruges penge eller ej, for eksempel på biblioteker.

Bibliotekerne er et kommunalt ansvar, men regeringen har et overordnet ansvar for, at biblioteksloven overholdes og udfyldes. Jeg vil lægge op til et stærkere samarbejde og dialog mellem stat og kommune. Jeg synes, der er for meget abekast i kulturpolitikken, hvor det handler om at få placeret aben i stedet for at få løst problemerne. En stor udfordring for bibliotekerne er eksempelvis en stigning i e-bogsudlån med et pris-system, hvor det koster tre gange så meget for bibliotekerne og i sidste ende borgerne at udlåne e-bøger.

I 2009 sagde du, at smertegrænsen var nået for besparelser på bibliotekerne. De sidste to år er bibliotekernes budgetter igen blevet skåret kraftigt. Hvad vil du gøre for, at det stopper?

Når jeg siger, at grænsen er nået, handler det også om, at der er forsvundet mange filialer. Det kan være fornuftigt at lukke små, utidssvarende biblioteker. Men ikke hvis filialerne er de eneste kulturtilbud i lokalområdet. Der har været for meget centralisering af det offentlige de seneste år, og vi skal passe

på, at vi ikke ødelægger de små lokalsamfund, fordi vi vil rationalisere. Bibliotekerne er den mest brugte kulturinstitution, og de er med til at skabe et samfund med engagerede og oplyste borgere. Især skal bibliotekerne være med til at styrke børn og unges læsekompetencer og klæde borgerne på til at klare sig digitalt.

Hvis bibliotekerne skal spille en afgørende rolle i samfundet og løse væsentlige opgaver, hvordan vil I så holde kommunerne fast på at prioritere dem økonomisk?

Overordnet har vi en anden tilgang til den økonomiske politik end den nuværende regering. Kommunerne har længe været ramt af besparelser og nedskæringer. Vi mener, det er forkert at spare sig ud af krisen. I stedet skal vi arbejde og investere os ud af krisen. Vi vil bruge flere penge her og nu for at få gang i beskæftigelsen og for at investere i uddannelse og forskning. Kommunerne får en bedre økonomi, og dermed er chancen for, at de prioriterer biblioteksområdet langt større.

Geografi og social arv har betydning for den enkeltes brug af og adgang til kultur. Tidligere kulturminister Carina Christensen satte en pulje af til yderområderne. Hvordan vil I sikre, at flere får adgang til kultur?

Hvis du ikke oplever kultur fra barnsben, får du aldrig rigtigt taget hul på det. Vi vil prioritere børnekulturen og særlige tilbud til børn fra socialt dårligt stillede familier. For eksempel med et kulturklippekort med gratis eller billige kulturtilbud. Vi har også afsat penge til kulturprojekter i ghettoområder. ■

Internettet er (også) demokratiets motor

»Rul ikke den digitale frihedsrevolution tilbage«. Sådan lød overskriften på et debatindlæg i Politiken den 28. juni skrevet af Jon Lund, formand for DONA (Danish Online News Media) og undertegnede. Baggrund for indlægget var, at en arbejdsgruppe under Justitsministeriet i en rapport foreslog en stramning af logningsbekendtgørelsen, der ville betyde yderligere overvågning af internettet. Forslagene indebar blandt andet, at alle skulle identificere sig med cpr-nummer eller personligt id for at logge på et åbent netværk i eksempelvis lufthavne, netcaféer eller offentlige biblioteker. Disse data skulle så gemmes i et år i tilfælde af, at PET skulle få brug for oplysningerne. I en analog verden vil det svare til, at postbuddet registrerer vores post og opbevarer listen til senere granskning. Eller, som vi skrev i debatindlægget, at man skulle føre logbog over sine samtaler, hvem man mødes med til kaffe eller taler med i Brugsen. Vores kritik var både rettet mod mistænkeliggørelsen af borgerne og ikke mindst mod, at man i oplægget fra arbejdsgruppen ikke beskæftigede sig med, hvordan man ville sikre håndteringen af alle disse data, og dermed hvordan man ville beskytte borgerne mod misbrug af informationerne. Blev forslagene realiseret, ville det føre til ureguleret overvågning af danskernes internetbrug og overskridelse af den enkeltes ret til et privatliv. Dertil kom en teknisk stopklods af dimensioner og en række store problemer set med biblioteksfaglige briller. Tænk bare på søgestreng og de

informationer man ville registre på brugerne på uddannelses- og forskningsbibliotekerne. Er det mistænkelig adfærd at søge på "terrorisme" eller læse websider med ekstremistiske ytringer?

Hvad der også var slående i oplægget var den tankegang, der lå bag; en tankegang, hvor man anser internettet for at være et ukontrolleret og derfor problematisk medie, der skal kontrolleres. Ja, man kan misbruge internettet til kriminelle formål, til at inspireres til og planlægge terror eller som distributionskanal for ekstreme synspunkter. Men denne risiko må ikke betyde, at vi indskrænker individets frihed og den åbne kommunikation. Derfor var det vigtigt for os, at vi med vores indlæg fik sat fokus på internettet som et afgørende demokratisk medie – med det arabiske forår som et af de stærkeste eksempler. Enden på Politikens historie blev, at ordførere fra alle Folketingets partier tog afstand fra oplægget ud fra argumentet om, at det ville føre til vidtgående overvågning.

Kort efter indlægget blev skrevet oplevede jeg en session på den internationale IFLA konference i august, der satte det danske overvågningsforslag i relief. Der var indlæg af talere fra Egypten og Norge med hver deres historie om det egyptiske oprør og den frygtelige tragedie i Norge. Begge bevægende taler med det fælles udgangspunkt, at den enkeltes ret til at ytre sig ikke bør begrænses. Hvor ønsket om ytringsfrihed og demokrati var målet i Kairo er det styrkelse af selv samme principper, som er trøsten i Norge. Man kan håbe, at de vil tjene som forbilleder i de kommende år.

FULDAUTOMATISK DISCREPARATION Disc-Go-Roboto®

- brug personalet til vigtigere opgaver
- lad Disc-Go-Roboto klare reparationen af 100 discs non-stop

Se maskinen i brug hos:
Frederiksberg, Helsingør, Herning,
Hjørring, København og Roskilde
Biblioteker, eller ring til SUND SOUND
for en demonstration.

2. august 2011

246 nye hoveder begynder på IVA

Det største optag i ti år er nu en realitet på IVA, hvor 19 procent flere studerende end sidste år efter sommerferien tager hul på bacheloruddannelsen.

Den 1. september starter 200 nye studerende på Det Informationsvidenskabelige Akademi, IVA, i København, mens 46 nye hoveder finder vej til akademiets afdeling i Aalborg. I gennemsnit er der tale om 19 procent flere nye studerende end sidste år.

Rektor Per Hasle mener, at det blandt andet handler om, at uddannelsen har fået en bredere appel hos de kommende studerende. En af grundene til den øgede interesse er ifølge rektoren, at IVA har været igennem store forandringer og nu markerer sig som en universitetsuddannelse med en klar profil inden for information og kultur.

- Vi er glade for, at vores navn øjensynligt er ved at slå sig fast. Nu signalerer vi information og videnskab og akademi. Navnet signalerer tværfaglighed, og jeg tror, det har en anden og bredere appel hos de uddannelsessøgende, siger han.

Læs mere om optaget på www.iva.dk

Mønsted

26. juli 2011

Stor tilfredshed med folkebibliotekerne

Hele 94 procent af brugerne oplever, at de får den hjælp, de har brug for, på deres lokale folkebibliotek, og de allerfleste er glade for at opholde sig på biblioteket. En ny undersøgelse viser stor brugertilfredshed på de danske folkebiblioteker.

Personalet på de danske folke-

biblioteker kan roligt give hinanden et ordentligt klap på skulderen.

De gør det nemlig rigtig godt i hverdagens møde med brugerne. Det viser resultatet af en ny omfattende undersøgelse foretaget af landets centralbiblioteker i samarbejde med Rambøll. Mere end 13.000 brugere fordelt på 116 folkebiblioteker er blevet spurgt ud om deres biblioteksvaner, tilfredshed og kendskab til bibliotekernes brede vifte af tilbud. 91 procent af brugerne mener, at personalet både er synligt og opmærksomt på deres lokale bibliotek, og de allerfleste er glade for at opholde sig på biblioteket.

- Bibliotekerne kan være stolte af resultatet, der viser en meget høj tilfredshed. Brugere opfatter bibliotekerne som et rart sted at være, og imponerende mange vil anbefale deres lokale bibliotek til andre, siger Jens Thorhauge, direktør i Styrelsen for Bibliotek og Medier, i en pressemeddelelse.

Undersøgelsen peger dog også på, at der ligger en stor udfordring i at gøre en bredere gruppe af brugere opmærksomme på bibliotekernes meget forskelligartede tilbud. For kun omkring halvdelen af brugerne kender til mulighederne for at benytte sig af bibliotekernes tilbud om download af e-bøger, spil og musik.

Kjestrup

18. juli 2011

Bibliotekerne spiller videre

I 2010 deltog 31 biblioteker i en national spil-liga, som blev afsluttet med en finale i Aalborg. Målet var at skabe kontakt til drenge i alderen 13-19 år, som dystede om at blive kåret som de bedste til at spille Playstation 3-spillet Fifa 10. Nu kan bibliotekerne tilmelde sig turneringen i 2011, som vil blive afviklet i efterårsferien. Det er svært at ramme målgruppen de 13-19-årige drenge, som typisk gerne vil »hænge ud« på biblioteket, men som ikke læser. Et tilbud, som drengene til gengæld gerne vil tage til sig, er en national spiltturnering.

Henrik Schou er projektleder for GameZone og ansat ved Aalborg Bibliotekerne. Han fortæller, at hele 52 biblioteker tilmeldte sig sidste års turnering. Men kommunale firewalls, samt bibliotekernes manglende kendskab til spil på Playstation bragte deltagerantallet ned på 31 biblioteker. Hvert bibliotek stillede med et hold på fire drenge i alderen 13 til 19 år, der dystede om at være de bedste til at spille Fifa 10 (et fodboldspil). I 12 runder dystede bibliotekernes hold hver 14. dag over nettet, og de bedste mødtes til finalen i Aalborg, hvor vinderholdets drenge vendte hjem med en Xbox hver. Sidste år støttede Styrelsen for Bibliotek og Medier projektet, men i år sætter Aalborg og Herning projektet i drift for egne midler, og alle biblioteker er inviteret til at deltage.

I år er der plads til 20 deltagende biblioteker og i stedet for at lade turneringen fortsætte over flere uger, afvikles turneringen i efterårsferienens to sidste dage med en afsluttende finale i Aalborg i november. Spillet som drengene skal dyste i, bliver det nye Fifa 12-spil, der kommer på gaden i september. I år bliver bibliotekerne opkrævet et deltagergebyr, og allerede nu

Når programmet står på spil, vil danske drenge gerne besøge biblioteket.

har Aalborg og Herning Biblioteker fået de første tilmeldinger.

Se hele artiklen om den nationale spil-liga på perspektiv.bf.dk/Del-Din-Viden.

Lerche

11. juli 2011

Det Kongelige deler billeder på Flickr

Det Kongelige Bibliotek har valgt at dele to af sine billedsamlinger på nettet og bruger Flickr's tjeneste The Commons som platform. The Commons formål er at vise de fotografiske skatte, der findes i det offentlige samlinger.

Det Kongelige Biblioteks bidrag til siden har allerede givet mange glade bruger-kommentarer på sitet. De to samlinger der nu er tilgængelige på nettet er en række fotografier af hverdagslivet i Danmark fotograferet af Sven Türck, samt en portrætsamling af danske kvindelige kunstnere.

Allerde dagen efter, at billederne var blevet uploadet havde mere end 1.300 personer set på det mest populære billede med titlen Cyklende på Strøget.

Lerche

PÅ DISSE SIDER FÅR DU ET UDPLUK AF DE NYHEDER, DER ER BLEVET BRAGT PÅ PERSPEKTIV.BF.DK.

4. juli 2011

Google lancerer ny konkurrent til Facebook

Google+ hedder Googles nyeste tiltag. Dermed er der kommet en konkurrent til Facebook, som indtil nu har været den suverænt den største sociale tjeneste på nettet. Google har flere gange forsøgt at lancere en konkurrent til Facebook. Nyeste bud på et alternativ er Google+, og denne gang er eksperterne mere positive over for tiltaget. Google+ roses både for sit design og for sin funktionalitet. Men om det bliver i dette univers, du fremover klikker dig ind for at læse nyt om dine venners liv, vover eksperterne dog ikke at forudsige. For de sociale tjenesters overlevelse er først og fremmest afhængig af hvor mange brugere, der tager tiltaget til sig. Og indtil videre kræver det en invitation for overhovedet at blive en del af Googles nye sociale netværk, og i skrivende stund er der oprettet en venteliste, fordi så mange gerne vil oprette en profil i Googles nye sociale univers.

Lerche

30. juni

Danske støttekroner give børn i Kabul bibliotek

Center for Kultur og Udvikling under Kulturministeriet har etableret et børnebibliotek i Kabul, og Afghanistans første børnebibliotek er en gave til et land, hvor konsekvenserne af Talebans mange bogafbrændinger er tyde-

lige. Det danskstøttede bibliotek er for skolens mindste klasser. De ældre klasser har også glæde af at komme på et bibliotek. Det er støttet med midler fra Tyskland.

Børnebiblioteket har til huse på en af byens skoler, og cirka 1.000 børn kan nu låne bøger med hjem. Anita Wardak er lærer og bibliotekar på skolen, og hun er lykkelig over, at børnene får en chance for at lære noget, ligesom børn i resten af verden. Det fortæller hun til den danske journalist Lise Thorsen, der har skrevet en artikel om biblioteket til Del Din Viden.

Anita Wardak drømmer om, at biblioteket med tiden kan blive til flere biblioteker. For i Afghanistan er store dele af befolkningen analfabeter, og halvdelen af befolkningen er under 25 år. Og med Talebans mange bogafbrændinger er udsigterne til, at børn får adgang til børnebøger ringe.

På landet, hvor store dele af Afghanistans befolkning bor, har det danske kulturprogram støttet etableringen af fem bogbusser, som også bringer bøger ud til landets børn. Forsøget er nyetableret, men allerede vel modtaget.

Læs hele artiklen om børnebiblioteket i Kabul på perspektiv.bf.dk/Del-Din-Viden

Lerche

1980'erne blev den tabte generation for bibliotekarer, hvor flere årgange fra biblioteksskolen var årevis om at finde fodfæste på arbejdsmarkedet. Nu, i 2011, kradser krisen igen. Ungdomsledigheden i Europa er eksploderet og herhjemme nærmer dimittendledigheden for bibliotekarer sig 40 procent. Vil vi igen opleve firsernes tabte generationer? Og hvilke barrierer skal de ledige overvinde for at komme ind på arbejdsmarkedet i dag?

VI HAR VALGT EN ANDEN – DES SVÆRRE

TEKST ANETTE LERCHE OG SABRINE MØNSTED
ILLUSTRATION PERINILLE MÜHLBACH

Hver femte ung under 25 år i Europa er arbejdsløs. Spanien topper med en ungdomsledighed på 44,4 procent efterfulgt af Kroatien og Grækenland. I Danmark er det tilsvarende tal på 12,7 procent, mens Holland har den laveste ungdomsarbejdsløshed i Europa på 6,9 procent.

Men selvom Danmark har en lavere ungdomsarbejdsløshed end de fleste andre EU-lande, så er vi et af de lande, hvor ungdomsledigheden er steget mest de seneste tre år i forhold til den generelle ledighed, der i dag er på 7,5 procent. Det betyder, at 59.000 af de ledige i dag er under 25 år.

80'ERNE

ARBEJDSLØSHEDSMARCH
1980 FRA ÅLBORG TIL
KØBENHAVN

Foto: Hemling Bagter/Scampix

2011

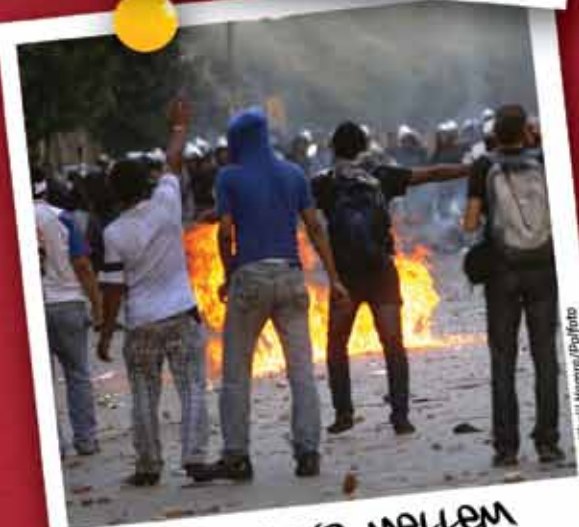
UNGE DEMONSTRERER
MOD ARBEJDSLØSHEDEN,
MADRID 2011

Foto: Puffaro

OGSÅ I 2011 ER DER
LANGT MELLEM DE LEDIGE
STILLINGER...

Foto: Lise Nemißen/Scampix

SAMMENSTØD MELLEM
UNGE DEMONSTRANTER
I GREKENLAND 2011

Foto: Khalil Nassir/Puffaro

GENERELLE LEDIGHEDSTAL

UNGEDOMLEDIGHED

BIBLIOTEKARER

2011	75 %	127 %	29 % - MARTS 2011
2010	6 %	45 %	32 % - MARTS 2010
1994	122 %	153 %	
1992	114 %	159 %	
1984	102 %	118 %	
1982	10 %	19 %	

Kilde: Danmarks Statistik, Bibliotekarforbundet.dk

❖ **INTET JOB EFTER FIRE ÅR**

For bibliotekarer med et langt arbejdsliv bag sig er minderne om ungdomsledigheden i 1980'erne stadig tydelige. Store dele af adskillige årgange fra biblioteksskolen fik aldrig en chance for at få et job på bibliotekerne. Kun halvdelen af de bibliotekarer, der blev uddannet fra 1980 til 1985, var i fast arbejde efter tre år, og værst var det for den årgang, der blev færdiguddannet i 1982. Her gik der fire år, før bare 50 procent havde et fast job. Tallene stammer fra professor ved Det Informationsvidenskabelige Akademi (IVA), Niels Ole Pors', undersøgelse Mod bedre tider fra 1989 om bibliotekarer og arbejdsmarkedet. De tal har i en lang periode hørt til et trist, men overstået kapitel i fagets historie, fordi opsvinget betød, at ledighedsprocenterne for bibliotekarer faldt til omkring tre procent. I december 2008 var den helt nede på 1,8 procent, mens dimittendledigheden var på 15,2 procent.

DET OFFENTLIGE I KRISE

Sådan ser virkeligheden ikke ud længere. For bibliotekarer er den generelle ledighed nu på 2,9 procent, mens dimittendledigheden i marts 2011 nåede op på 36,4 procent. Det får mange ledige til at frygte, at de kommende år vil byde på en krise i stil med den, Danmark og bibliotekarfaget oplevede i 1980'erne.

Den offentlige sektors dårlige økonomi kan også lede tankerne hen på efterdønningerne af oliekrisen i 1973, hvor 1980'erne bød på kartoffelkur og høj ledighed. For bibliotekarer blev krisen ekstra tydelig, fordi Kulturministeriet, Kommuners Landsforening og Biblioteksforeningen i starten af 1970'erne mente, at der ville opstå bibliotekarmangel. Derfor var optaget på uddannelsen udvidet, og man havde etableret Aalborgafdelingen. Men der kom aldrig den forventede bibliotekarmangel. I stedet opstod der en overproduktion af bibliotekarer, der meget konkret resulterede i høj ledighed.

Lektor ved IVA, Martin Dyrbye, kan godt se paralleller mellem 1980'erne og i dag.

- Arbejdsløsheden i 1980'erne havde en optakt med en kommunalreform i 1971, oliekrisen i 1973, den efterfølgende begyndende arbejdsløshed og indførelsen af ny teknologi. I dag har vi haft en kommunalreform i 2007, finanskrise, og så er der hele bølgen af digitalisering. Men det er så

langt fra en gentagelse af 1980'erne, vi ser i dag, understreger Martin Dyrbye.

Han peger på, at der i dag er langt flere bibliotekarer, der bliver ansat i det private erhvervsliv. Samtidig er ledighedstallene langt under de høje tal, vi så i 1980'erne. Dengang var der op mod 300.000 arbejdsløse, hvilket nærmest er dobbelt så mange, som vi ser i dag.

ET ANDET ARBEJDSMARKED

Professor i økonomi ved Aarhus Universitet, Michael Svarer, mener heller ikke, at situationen risikerer at blive den samme som i 1980'erne.

- Arbejdsmarkedet er et helt andet i dag. Inden for en år-række vil udbuddet af arbejdskraft falde, fordi mange vil gå på pension. I 1980'erne var flere på vej ind, og antallet af jobsøgende steg og steg. I dag har vi også en intensiv arbejdsmarkedspolitik, hvor ledige har mulighed for jobtræning, løntilskud og opkvalificering. Tiltag som vi ikke så i firserne, siger Michael Svarer.

Hvad vil cheferne ha'?

MORTEN KISBYE, BIBLIOTEKSCHEF VARDE BIBLIOTEK

Han understreger, at vi ikke af den grund skal negligere ledighedsproblemet. For eksempel viser tal fra Danmarks Statistik negativ vækst i første del af 2011. Den økonomiske fremgang lader altså vente på sig, og samtidig skærer regeringens genopretningsplan ind til benet i det offentlige.

- Det betyder, at det ikke er i det offentlige, de ledige kan søge hen. Det bliver i det private, siger Michael Svarer.

Men selv om det vil gå langsomt med at få vendt ledighedstallene, så er han optimistisk. Blandt andet fordi undersøgelser viser, at virksomhederne også er det.

- Hvis man spørger danske virksomheder, om de regner med at ansætte flere i den kommende tid, svarer de ja, siger Michael Svarer.

UNGE ALTID HÅRDT RAMT

At krisen især rammer de unge er nærmest en naturlov. De er på vej ind på arbejdsmarkedet og bliver ramt af ansættelsesstop og færre udskiftninger. De har ingen erfaring og er først ved at finde deres rette branche. Den høje dimittendledighed taler da også sit tydelige sprog. Det kan være svært at få fodfæste på arbejdsmarkedet som helt nyuddannet.

30-årige Marco Malcorps blev uddannet cand.scient.bibl. fra IVA i 2010, og er en af de unge i ledighedsstatistikken. Han oplever, at hans manglende erfaring gør, at han får afslag på sine ansøgninger. Og den slags afslag frygter han, vil gøre ikke bare ham selv, men alle nyuddannede bibliotekarer til tabere.

»Vi får ikke stillingerne, fordi vi ikke har erfaringen, og derfor får vi ikke erfaring, hvilket vil bide os i bagdelen, næste gang vi sidder til en jobsamtale. Det er prototypen på en ond, ubrydelig cirkel«, skriver Marco Malcorps i et debatindlæg til Perspektiv. Han mener, at folkebibliotekscheferne skal påtage sig deres ansvar for at sluse fremtidens bibliotekarer ind i systemet.

FØLER MIG FORKERT

Men også alder kan opleves som en barriere for at få et job. Helle Behrens Eriksen er 53

- Vi har ikke ansat faste medarbejdere i flere år, men har alene i år haft fire barselsvikarer. Vi er åbne over for, at det kan være andre end bibliotekarer, vi ansætter. Men skal jeg ansætte til en stilling, hvor der skal formidles i udlånet eller på nettet, så vil en bibliotekar stå stærkt. Konkurrencen fra SDU er også interessant, og cand.scient.bibl'erne er meget interessante ansøgere. Der får man en væsentlig bedre teoretisk viden, uden at det koster så meget mere i lønkroner.

Foretrækker I at ansætte vikarer med erfaring?

- Ja, ansøgere, der har været ude i et halvt til et helt år på arbejdsmarkedet eller har erfaring fra et studiejob er bedre end dem, der ikke har. Det siger sig selv, fordi vi så ikke skal bruge fjorten dage på at lære dem op i bibliotekssystemerne.

Hvad betyder mest, erfaring eller den rette kemi?

- Hvis jeg finder en medarbejder, hvor der er den rette kemi, så vil jeg godt betale for den oplæring, der er nødvendig. Det handler jo om at finde en medarbejder, der kan samarbejde og har ideer til formidling. Det er da at foretrække frem for en utilpasset vikar, der kender systemet på forhånd.

Betyder alder noget?

- Min holdning er helt klart, at man skal have en varieret aldersfordeling på arbejdspladsen. Og da vi mangler unge medarbejdere, så vil de pt. have et fortrin. Jeg tænker på brugerne, når jeg prioriterer sådan.

Hvad vil cheferne ha'?

JENS GRAM, ARKIVCHEF, ALL OVER PRESS, ALLER

- Jeg har i de seneste år ansat to nye medarbejdere. Begge var bibliotekar DB, og den ene var nyuddannet, mens den anden havde otte års erfaring. For mig er profilen den vigtigste og ikke nødvendigvis uddannelsens længde. Jeg ser på, om ansøgeren har haft relevante studiejobs, og jeg vil hellere ansætte en bibliotekar DB, der har erfaring med registrering eller har arbejdet i et mediehus, end jeg vil ansætte en cand.scient.bibl uden nogen erfaring fra arbejdsmarkedet. Der skal gerne være en balance mellem teoretisk viden og praktiske erfaringer. Jeg synes, at det er utroværdigt, hvis ansøgerens egen profil ikke matcher deres ansøgning. Forstået på den måde, at hvis de aldrig tidligere har valgt fag eller studiejobs, der viser, at de er interesserede i dette område, så er det ikke troværdigt, at de er det nu, hvor de er jobsøgende.

Betyder det så noget, om man også har særlige interesser, man kan fremhæve?

- Jeg ser i høj grad på det hele menneske, når jeg ansætter. Men jeg har set mange ansøgere, der er for kreative. Der er mange, der har travlt med at sige, hvad de har lavet frem for at fortælle, hvad de vil lave, hvis de får jobbet.

Hvad betyder det for dig, at der er kommet cand.scient.bibl'er på arbejdsmarkedet?

- Jeg er imod, at man pr. definition, når man nu har en bibliotekar DB-uddannelse, gør cand.scient.bibl-uddannelsen til en A-uddannelse og bibliotekar DB til en B-uddannelse. For mig at se, er der så meget andet, der kan gøre en ansøger kvalificeret end uddannelsens længde. Og jeg håber, at andre ledere har det lige sådan.

år og mener selv, at hendes alder er grunden til, at hun får afslag på sine ansøgninger. Indtil videre har hun søgt tyve job og været til én samtale.

- Jeg er vant til at være aktiv og har mange år tilbage på arbejdsmarkedet, så det er frustrerende at føle, at ens alder er en barriere, siger hun.

Men spørger man de chefer, der ansætter nye medarbejdere, er billedet mere nuanceret. Perspektiv har spurgt fire ledere i forskellige sektorer, der fortæller, at de i høj grad ansætter, så de får en varieret alderssammensætning.

- Jeg havde en stilling, hvor jeg til gruppen i hvert fald ikke ville ansætte nogen over 35, fordi alle i gruppen var på alder med mig (58 år). Mens det i en anden sammenhæng ville være det rigtige at ansætte en ældre medarbejder, siger biblioteksleder i Gentofte, Pia Hansen.

De to seneste medarbejdere, hun har ansat, var henholdsvis en helt nyuddannet og en erfaren kvinde på 58 år. Tre ud af fire adspurgte ledere har ansat nye medarbejdere inden for det seneste år, og de har forskellige bud på, hvad de prioriterer mest, når de ansætter. Egenskaber som gåpåmod, iderigdom og udadvendthed bliver nævnt, og så er den personlige interesse og kemi mere afgørende end erfaring og specifik uddannelse, lyder det.

UDDANNELSE SOM FORSIKRING

Generelt er uddannelse den bedste forsikring mod arbejdsløshed og langtidsledighed, hvorimod antallet af job, hvor du kan nøjes med ingen eller en kort uddannelse, er faldende.

- Det kan lyde hult for dem, der nu kommer ud til ledighed med en lang uddannelse i bagagen, men det er ikke dem, vi skal være bekymrede for på lang sigt. Dem bliver der behov for, siger Michael Svarer.

Han ser ikke ungdomsledigheden i sig selv som det største problem, men derimod risikoen for langtidsledighed. Og her har Danmark en fordel, som også viser sig i tallene, da vi har en lav andel af langtidsledige i forhold til de andre OECD-lande. I Danmark kan arbejdsgiverne forholdsvis let fyre medarbejdere, men det gør dem også mere villige til at ansætte. I lande som Tyskland, Spanien og Frankrig er langtidsledigheden høj. For er du først blevet ansat, er du næsten umulig at fyre.

SATS PÅ DET PRIVATE

Professor på IVA, Niels Ole Pors, mener, at det, der

adskiller i dag fra 1980'erne, også skal findes i bibliotekarernes flere og bredere jobmuligheder. Dengang var det næsten utænkeligt at skifte til den private sektor, fordi man havde en meget ideologisk holdning til, om man ville være i det offentlige eller i det private. I midten af 1980'erne ændrede den daværende biblioteksskole sin uddannelse, så den også blev målrettet det private arbejdsmarked. Og allerede i 1989 var der indikationer på, at flere bibliotekarer satsede på jobs i det private. Netop disse jobmuligheder medvirker til, at dimittenderne fra IVA næppe kommer ud i situationer, der minder om 1980'er-årgangenens. ■

Hvad vil cheferne ha'?

NIELS HENRIK GYLSTORFF, OVERBIBLIOTEKAR PÅ AALBORG UNIVERSITETS- BIBLIOTEK

- Vi går efter en faglig relevant profil og en personlig profil, hvor det er vigtigt, at man er samarbejdsvillig og har øjnene åbne over for nye muligheder. I det hele taget er det lige så meget de personlige kvalifikationer, som de faglige, vi går efter. Ved nogle stillinger har vi brug for folk med spidskompetencer, for eksempel har vi for nylig ansat en ph.d. fra IVA til en stilling, hvor vedkommende skal arbejde med forskningsregistrering. Ved andre stillinger vil vi prioritere mere generelle kompetencer, og at vedkommende kan brænde igennem, hvis det for eksempel drejer sig om formidling. Når en bibliotekar forlader vores arbejdsplads, så er det ikke nødvendigvis en bibliotekar, vi ansætter igen. Men bibliotekarerne er stadig den største medarbejdergruppe hos os.

Hvad betyder det, om ansøgeren har erfaring?

- Det er svært at finde nogen, der vil kunne falde ind første dag. Der vil altid være noget oplæring. Vi har lige ansat en cand.scient. bibl i et barselsvikariat, der endnu ikke havde afsluttet sin eksamen, da vi ansatte vedkommende.

Hvad betyder alder, når I ansætter?

- Vi ser selvfølgelig på alder, fordi det har relevans i forhold til den gruppe, vi ansætter til. Men alder er ikke det første, vi ser på.

Hvad vil cheferne ha'?

PIA HANSEN, BIBLIOTEKSCHEF PÅ GENTOFTE BIBLIOTEKERNE

Hvad ansætter du efter?

- Det er et stort spørgsmål, og der er ikke et enkelt svar på det, for det kommer an på, hvad det er for en opgave, som vedkommende skal løse? Vi slår ikke stillinger op, hvor vi skriver, at det skal være en bibliotekar DB eller en cand. scient. bibl. Vi ansætter efter et samspil af de kompetencer, ansøgeren har ud over uddannelsen. Det er ikke et krav, at man skal have en kandidatoverbygning, men mange af dem, vi ansætter, har det.

Hvilke faktorer spiller ind for, hvem du ansætter?

- Overordnet skal de faglige kompetencer i forhold til opgaveløsningen selvfølgelig være i orden. Desuden ser vi meget på den sammenhæng den nyansatte skal indgå i, og der vil alder spille ind, fordi den aldersmæssige spredning og den deraf følgende forskellighed i erfaring og referencer er vigtig for bibliotekerne.. Jeg havde en stilling, hvor jeg til afdelingen i hvert fald ikke ville ansætte nogen over 35, fordi alle i afdelingen havde den alder. Mens det i en anden sammenhæng ville være det rigtige at ansætte en ældre medarbejder.

Hvad betyder erfaring?

Det er svært at give et entydigt svar. Hvis man har 25 ansøgere, der mere eller mindre har den samme erfaring, så kan det godt være, at man tager den med mest erfaring. Men det er svært at generalisere. Jeg har lige ansat en helt nyuddannet cand. scient. bibl, selv om der var andre ansøgere med mere erfaring, men her var det hensynet til afdelingens sammensætning og ansøgerens it-kompetencer, der gjorde udslaget.

Men vi har også lige ansat en medarbejder på 58. Hun var bibliotekar DB og var flyttet fra en landsdel til en anden. Hun havde selv troet, at hun var for gammel til at få et nyt job, men hun er ikke spor gammel, og hun er super dygtig.

Hvad betyder det, at du kan se, at ansøgeren har været målrettet i forhold til valg af fag og eller studiejobs?

Det er positivt at have prøvet forskellige ting i sin studietid og ikke kun have bevæget sig i en retning. De egenskaber, jeg blandt andet går efter, er gåpåmod, uadvendthed og kreativitet. Og det er vigtigt, at vedkommende er brugerorienteret, er en god formidler og har drive. Det er ikke egenskaber, der ikke er bundet op på alder.

Marco Malcorps har ligesom mange andre nyuddannede endnu ikke fået rigtigt fodfæste på arbejdsmarkedet.

22,8%

11,1%

JAGTEN PÅ DEN FORJÆTTEDE ERFARING

*Debatindlæg af Marco Malcorps,
uddannet cand.scient.bibl. i 2010 og ledig*

»Ja, nu skal du høre, vi synes, at samtalen gik godt, du gjorde et godt indtryk og har tydeligvis fod på tingene, men...«.

Men. Et lille ord, der kan vende enhver samtale på hovedet. Man ved, at der sjældent kan komme noget godt, når en sætning pyntes med et lille »men«. Og hvad kommer der så efter dette lille »men«? Tja, hvis man er nyuddannet cand.scient. bibl, så efterfølges det som oftest af: » vi har valgt en, der har noget mere erfaring«.

Det er noget nær den mest ærgerlige udmelding, man kan møde som nyuddannet. Faktisk vil man hellere have at vide, at de syntes man klarede sig elendigt til samtalen, at man lugtede grimt af alt for stærk ost, at man fremstod usoigneret og ikke virkede, som om man havde sin faglige ballast i orden. For alle de ting kan man lave om på. Men selv efter du har parkeret Gamle Ole permanent i skraldespanden, selv efter du er begyndt at bade regelmæssigt og har fået styr på, hvad det nu var, du lærte på IVA, så er der stadig en ting, man ikke kan ændre ved, når man er nyuddannet: Sin erfaring. Og det virker tit som om, at hvis man ikke har den, så kan man ikke få den. Men hvor skal den så lige komme fra, hvis ikke man har den? Har de, der sidder i ansættelsesudvalgene glemt, hvordan det var, da de selv skulle ud og have deres første job? Eller var de bare blandt de heldige generationer, der kunne vælge og vrage? For det var jeg også. Født i 1981 fik jeg i samfulde ni år i folkeskolen tudet ørerne fulde af, at når vi kom ud på arbejdsmarkedet, så ville vi kunne vælge, lige hvad der passede os. Enter: Finanskrisen. Lige pludselig er der virkelig mange om hvert job, næsten uanset hvor lille og uanseelig en stilling der er tale om. Og her bliver vi, der er nyuddannede, taberne, for vi mangler det, som de andre har: erfaring.

Med andre ord får vi ikke stillingerne, fordi vi ikke har erfaringen, og derfor får vi ikke erfaring, hvilket vil bide os i bagdelen, næste gang vi sidder til en jobsamtale. Det er prototypen på en ond ubrydelig cirkel.

Det er på tide, at flere af folkebibliotekerne anerkender, at de også har et ansvar for at sluse fremtidens bibliotekarer ind i systemerne. Det er nemlig ikke kun IVA, der uddanner bibliotekarerne. Erfaringen er jo selvsagt og klart nok en vigtig del af arbejdet, og derfor er man nok først rigtigt bibliotekar, når man er kommet i gang med at omsætte sin uddannelse til handling. Vores fagforening fortæller os, at der inden for de næste fem

år vil være en stor del af bibliotekarerne, der går på pension og efterløn. Problemet er, at vores herlige regering har forkortet dagpengeperioden til to år. De af os, der er uddannet i 2010, har ganske enkelt ikke tid til at vente på, at der er så stort underskud af arbejdskraft, at de allerede ansatte og erfarne på folkebibliotekerne allernådigst lader os få vores debut på arbejdsmarkedet.

Ydermere vil det vise sig at være et problem, hvis man til den tid udelukkende har satset på at ansætte de allerede erfarne, for det vil betyde to ting: man vil stå med en enorm gruppe af uddannede bibliotekarer, der ingen erfaring har, og som aldrig har fået mulighed for at prøve kræfter med dagligdagen på bibliotekerne, hvilket vil medføre en stor byrde med at sætte alle de nye ind i dagligdagen. Dernæst er der en risiko for, at mange af de, der som jeg ikke har dagpenge, eller for den sags skyld lyst og mulighed, for at vente til år 2015-16, har set sig nødsaget til at finde et andet erhverv, og på daværende tidspunkt har arbejde i en anden branche, og derfor ikke vil være til rådighed for folkebibliotekerne.

Derfor, hvis folkebibliotekerne skal fremtids- og kvalitetssikres, så er det ikke nok kun at udvikle biblioteksrummet, tilbuddene og de digitale services. Der skal også sikres en kvalificeret arbejdsstyrke fremover, og det gør man ikke ved at smide de nyuddannede en våd klud kaldet manglende erfaring i ansigtet.

Så lad dette være en opsang og en opfordring til ansættelsesudvalgene på de danske folkebiblioteker: Næste gang I sidder med en håbefuldt nyuddannet bibliotekar, der brændende ønsker sig at komme i gang med at omsætte sin uddannelse til, ja, erfaring, så giv ham eller hende chancen. Og hvis I afviser de nyuddannede, så giv dem et bedre argument for, hvorfor de er blevet valgt fra, end manglende erfaring. Det er der ingen, der kan bruge til noget. Heller ikke jer selv.

Fri information på nettet er en illusion

Dit mindste klik bliver fulgt tæt. Google kender dig og giver dig og din nabo forskellige søgeresultater, selvom I søger på det samme ord. En udvikling, der allerede har fået store konsekvenser i USA, mener Eli Pariser, tidligere direktør for online-organisationen MoveOn og forsker på Roosevelt Instituttet.

TEKST SABRINE MØNSTED

Googles mål er at tilpasse hver enkelt søgning til din personlige profil. Søger du på klima, iPhone eller flybilletter, afhænger resultatet af alle dine tidligere søgninger. Med andre ord, så får du din egen viden smidt i hovedet igen, og igen og igen.

Eli Pariser mener, at vi på den måde går glip af informationer, der udfordrer vores holdninger, viden og verdenssyn. Tidligere var Google en »standard«, hvor resultatet var det samme for alle ud fra en page ranking algorithm. Det vil sige, at vi så de sider, som flest havde klikket på. Den form for sortering af informationer kan der også sættes spørgsmålstejn ved, men resultatet var ens for os alle.

BRÆNDE TIL DIT EGET BÅL

I sin bog *The Filter Bubble: What the Internet Is Hiding from You* er Eli Parisers påstand, at en miljøaktivist og en medarbejder i et olie-firma vil få meget forskellige søgeresultater, hvis de for eksempel søger efter dokumentation for klimaforandringer. Det samme vil ske for folk med forskellige politiske holdninger. En undersøgelse i USA af Republikanernes og Demokraternes holdning til global opvarmning fra 2001 til 2010 tyder på, at han har en pointe. Procentdelen af Republikanerne, der mener, at

kloden bliver varmere faldt fra 49 til 29 procent, mens det hos Demokraterne steg fra 60 til 70 procent i løbet af de ni år.

SE DET SOM EN SERVICE

Bibliotekar på Statsbiblioteket, Harald Von Hielmcrone, kalder det skræddersyede internet skræmmende. Især fordi sorteringen af informationer sker i det skjulte. Han tror, at de færreste er klar over, at de informationer, de finder på nettet, er tilpasset dem personligt.

- Problemet er, at du ikke selv vælger, om du vil have personlige søgeresultater eller ej, siger Harald Von Hielmcrone. På konferencen Next Library i juni holdt han et oplæg, der netop satte spørgsmål ved, om der findes fri information på internettet.

Seniorforsker i Informationsstudier på University College, London, Chris Batt, mener derimod, at den personaliserede søgning kan lette vores liv. Han mener, at det ofte er de professionelle og forskerne, der frygter det værste.

- Mange almindelige mennesker vil sige, at det er fantastisk at få de mest relevante søgeresultater for netop dem. Søger jeg for eksempel i Amazon, får jeg langt flere og relevante søgeresultater, end når jeg søger i universitetets bibliotekskatalog, siger han.

Harald Von Hielmcrone kan også se en fordel i, at man får de oplysninger og annoncer, der er relevante for én. Men han spørger retorisk:

- Hvem skal afgøre, hvad der er relevant for mig. Google?
- Man burde i hvert fald kunne slå den personlige profil fra og vælge, at søgeresultaterne prioriteres efter gennemsnittet af

alle søgninger. »The wisdom of the crowd« er en ret pålidelig rettesnor og vil formentlig give de mest alsidige svar, siger han.

PENGE I VIDEN OM DIG

Sir Timothy Berners-Lee, som opfandt World Wide Web, er citeret i en artikel fra New York Review of Books for at sige, at vi ikke længere kan kalde os brugere, fordi vi i stedet bliver brugt. Et utal af firmaer har specialiseret sig i at finde ud af mest muligt om os: Er du overvægtig?, har du sukkersyge?, hvor handler du?, hvad køber du?

Annoncerne på nettet er blevet som varmesøgende missiler, der rammer netop dem, som er mest oplagte til produktet. Skriver du en mail med ordet smoothie, kan den næste annonce, du ser, være et tilbud på blendere.

For nylig blev det afsløret, at både Google og Apple sporer mobiltelefoner og tablets og gemmer informationerne om, hvor vi befinder os. Og selv Amazons Kindle er en guldgrube af informationer. Hvis du understreger en passage i en bog, bliver passagen sendt tilbage til Amazon, der på den måde får viden om dine præferencer. Ud over, at firmaet naturligvis ved, hvilke bøger du har købt.

De sociale medier er også en oplagt jagtmark til at indfange informationer om os. Når du for eksempel klikker på »like-knappen« for et produkt på Facebook, kan du trigge en annonce ikke kun hos dig selv, men også hos dine venner. Der er sågar virksomheder, der har specialiseret sig i at spotte personer med stor online-indflydelse. Det vil sige personer med mange følgere på Twitter eller mange connections på Facebook eller LinkedIn.

BRUG FLERE KILDER

Harald Von Hiemcrone ser dog få muligheder for at slippe uden om det fintmaskede internet.

- Man kan søge information fra så mange forskellige kilder som muligt og bruge forskellige søgemaskiner, og eventuelt benytte pc'er på internetcaféer og biblioteker. De er formentlig de mest neutrale, fordi de bliver brugt af mange forskellige brugere, siger han.

Han mener, det er tvivlsomt, om nogen form lovgivning kan bremse indsamlingen af personlig viden om os.

- Internettet er grænseløst og love gælder kun i det enkelte land. En dansk lov gælder for eksempel ikke i USA, hvor Google har hjemsted, siger han.

PERSONLIG CENSUR

Det er ikke kun annoncørerne, der effektivt bruger den viden, de kan finde om os på nettet. Ifølge den svenske historiker og grundlægger af The Pirat Bureau, Rasmus Fleischer, viser opstanden i Mellemøsten og Nordafrika, hvordan diktatorer bruger internettet som et redskab.

- De intelligente diktatorer trykker ikke bare på off-knappen, som Mubarak gjorde i Egypten - uden held. I Syrien lod Assad derimod folk kommunikere mere frit på nettet, da opstanden begyndte i januar 2011, for at give sikkerhedstjenesten gode muligheder for at tjekke, hvad folk foretog sig.

Ifølge Rasmus Fleischer har styret i Syrien heller ikke lukket »upassende sider«, men gør dem langsommere og sværere at uploade noget til.

Hvad er Next Library?

Next Library er en international konference, som Aarhus Kommunes Biblioteker står bag. Den blev afholdt den 19-21. juni 2011.

❖ I Kina er det slet ikke muligt at logge sig på netværkssider som Facebook, og på internet-tet er censuren gjort personlig.

- Der er ikke én stor kinesisk firewall, den er mere udspekuleret. Alle borgere har ikke samme adgang til for eksempel nyheder. Er du bankansat kan du klikke på nyheder fra Vesten, som en filosofistuderende ikke har adgang til, siger Rasmus Fleischer.

LÆS MERE

Eli Pariser's bog: The Filter Bubble: What the Internet Is Hiding from You, 2009. Artiklen: New York Review of Books: Mindcontrol & the Internet, 2011. ■

Mere overvågning skudt ned

En arbejdsgruppe under Justitsministeriet og Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling kom i juni 2011 med en anbefaling, der skulle »lukke hullerne« i logningsbekendtgørelsen fra 2007. Det betød, at også offentlige institutioner, og herunder bibliotekerne, skulle registrere og gemme oplysninger om borgernes internetsøgninger i et år. Den idé blev dog skudt ned af alle folketingets partier.

EU vil blokere blacklistede sider

Internetsider på EU's sorte liste skal blokeres i fællesskab over hele Europa. Det har en arbejdsgruppe i unionen foreslået, og dermed er frøene til en virtuel Schengen-grænse sået.

TEKST SABRINE MØNSTED

På et EU-møde i februar 2011 kom arbejdsgruppen kaldet LEWP (Law Enforcement Work Party), der arbejder med tiltag mod terrorisme og bedrageri, med et forslag om en fælles firewall for hele Europa. Målet er at skabe et fælles sikkert europæisk internet: »A single secure European cyberspace.«

GALSKAB

Organisationen European Digital Rights (EDR) kalder det galskab. Og forslaget vækker bekymring hos flere menneskerettighedsorganisationer. For hvor går grænsen, og hvem skal bestemme, hvilke sider der skal blacklistes. Det sker ofte, hævder de, at »uskyldige« sider havner på listen. Forslaget bliver kaldt for europæisk censur. Organisationer mener, at ulovligt indhold på nettet i stedet bør fjernes som en sag mellem politiet og den, der står bag siden. Ikke ved kollektiv blokering. Problemet er også, at de europæiske lande har forskellige syn på, hvad der er kriminelt. For eksempel hvad angår emner som abort og nazisme.

- Mest absurd er det, at på trods af omkostningerne for demokratiet og ytringsfriheden, så er der ikke lavet analyser af, hvad man forventer at få ud af dette forslag, siger juridisk koordinator i EDR, Joe McNamee.

BØRN OG TERROR

I EU er argumenterne for en fælles blokering, at det vil blive lettere at komme blandt andet børnepornografi og opfordringer til terror til livs, og at blokering allerede virker lokalt i de enkelte lande.

I Danmark gjorde en dom i Københavns byret i 2006 det muligt at blokere internetadgangen til The Pirate Bay, fordi fildelingstjenesten overtrådte copyright-rettigheder. I dag har The Pirate Bay fundet måder at undgå denne blokering på.

Se forslaget fra LEWP på http://www.edri.org/files/virtual_schengen.pdf

Går forlagene samme vej som pladeselskaberne?

Overgangen fra fysiske medier til ikke-fysisk indholdsdistribution har betydet mange ting for os alle, og hele brancher, der før tjente penge på at sælge fysiske medier som DVD'er, CD'er og aviser, har måtte omstille sig totalt. Indholdsdistribution er blevet demokratiseret – det er nu blevet muligt for alle at udgive og distribuere musik, film og aviser. Men der har altid været noget særligt over at holde en bog i hånden. Modsat en CD eller en DVD, er der en særlig fysisk glæde over en bog. Den dufter på en bestemt måde og er ikke lavet af plastik. Derfor har jeg hele tiden ment, at bogen stadig var den mest convenient måde at tilgå litteratur på, og at bogbranchen ikke ville opleve de samme problemer med for eksempel piratkopiering som film- og musikbranchen.

E-BØGER HAR OVERHALET PAPIRBØGER

Men jeg er ikke længere så sikker i min sag. I maj 2011 overhalede salget af e-bøger salget af fysiske bøger på Amazon.com. iPad sælger som varmt brød, og det er langt nemmere at købe bøger på den, end at skulle rende ned i den lokale boghandel. Har du allerede en iTunes-konto, behøver du knapt nok at hive pungen op ad lommen. Og nu er demokratiserings-trenden også kommet til bogmarkedet. Siden skrivemaskinen blev opfundet, har alle kunnet skrive en bog. Men nu er verdens største boghandlere digitale, og folk selvudgiver her deres bøger i stor stil. Det er parallelt til musikbranchen, hvor pladeselskaberne i vore dage nærmest er forkromede reklame- og PR-bureauer med en talentudviklingsafdeling, snarere end produktions- og distributionselskaber. Musikerne står ofte selv for produktionen af musikken og kan selv distribuere den via iTunes, TDC Play, Spotify, WiMP og så videre, hvis de vil.

GULDET BLANDT AFFALDET

Problemet er så bare synligheden. Fordi der er sket en kolossal demokratisering, er markedet også overfyldt med så meget ligegyldigt affald, at det bliver sværere og sværere at få øje på guldet. Det samme er ved at ske for bogmarkedet. Forfattere med et vist navn har dog set det fordelagtige i at udgive selv. Eksempelvis har New Orleans' tidligere borgmester, Ray Nagin, skrevet en bog om sine oplevelser under Katrina-katastrofen. Det fik ham i adskillige medier og på The Daily Show med Jon Stewart – helt uden et forlag. Sådan sælger man bøger i vore dage. Forlagene skal altså omstille sig til i højere grad at agere synligheds-skabere for forfatterne. For bøgerne i sig selv koster hverken noget at fremstille eller distribuere.

Morten Bay
International
strategisk rådgiver

Thomas Vigild

Fast skribent på gadgets-siderne i Perspektiv. Ekstern lektor i spiljournalistik på IT-Universitetet i København - Formand for Dansk Spilråd - Leder af Vallekilde Game Academy - Cand.mag i Musikvidenskab, Datalogi og Computerspil.

Spambøger truer Amazons Kindle

Først var det email, og nu er det ebøger. Amazons store onlinebutik for ebøger til Kindle er plaget af spam-bøger, der ligner rigtige bøger, men i stedet er reklamer eller svindelnumre. Spammere er ifølge Reuters begyndt at sende spamudgaver eller piratkopier af bøger til salg via Amazons online-boghandel, hvilket gør det svært at aflure, om en ebog er ægte eller ej. Vordende bogspammere kan sågar købe en DVD, der trin for trin forklarer, hvordan du automatisk udgiver op til 20 nye bøger til Kindle hver dag uden at skrive et ord selv. Dermed giver Amazons åbne strategi, hvor alle let kan udgive egne bøger til salg, bagslag. Ifølge Reuters var der sidste år 2.8 millioner selvudgivne bøger på Amazon.

Kilde: Reuters (<http://tinyurl.com/3rx3ygc>)

Find de bedste gratis ebøger

På nettet findes der tusindvis af gode gratis ebøger til alle tænkelige ebogs-læsere. På linket her findes 13 af de allerbedste websider med bøger, dog hovedsageligt på engelsk. En fin oversigt over gratis danske ebøger finder man på Steffen Estrups private blog.

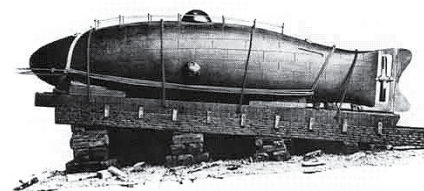
<http://tinyurl.com/3sy5ox8>
<http://www.estrup.org/>

Månedens
udenlandske
link

Nu kan du google The British Library

Amerikanske Google har indgået en årelang aftale med The British Library om at indscanne en kvart million tekster fra de antikke samlinger fra årene 1700- 1870. Det er Google selv, der betaler for indscanningen, mens målet for British Library er at gøre verdenshistorien tilgængelig for alle. En af de første tekster, der går online, er optegnelser af verdens første ubåde fra den spanske opfinder Narciso Monturiol fra 1858.

Kilde: BBC (<http://tinyurl.com/5ww8lhc>)

Spil dig til mester i bogsortering

Nok er det simpelt og med temmelig utidssvarende grafik, men vil du teste dine evner – eller udfordre kollegaerne – udi bogsortering eller hyldeorden, så er browserspillet Order in the Library et klik værd. Gennem 11 forskellige levels bliver du hevet igennem de tre discipliner sortering, hyldeplacering og oprydning af en kaotisk boghylde, og der er muligheder for både at dyste rent alfabetisk eller efter Deweys decimalsystem.

Prøv "Order in the Library" på <http://tinyurl.com/5puung>

Fremtidens bog er landet

Der var engang, hvor en ebog var en glorificeret udgave af papir-udgaven, og hvor den eneste forskel mellem de to udgaver var, at ebogen var digital. De dage er for længst forbi, for inden for de sidste par måneder har definitionen på en ebog taget et kvantespring – særligt på Apples tabletcomputer iPad.

I dag er en ebog på iPad blevet en fascinerende multimedial hybrid mellem bog, film, spil og legetøj, når du ved tryk på skærmen for eksempel ændrer historiens gang, finder skjulte tegn gemt i bogernes sider eller driller historiens hovedpersoner.

Et af de stærkeste eksempler er den nye amerikanske iPad-bog *The Fantastic Flying Books of Mr. Morris Lessmore* af forfatteren William Joyce, der fortæller en elegant fabel om bogens kraft via tekst og tale kombineret med en eminent animationskortfilm og adskillige digitale småspil. Alle sider i ebogen er interaktive, og overraskelsen er stor, når bogen pludselig udfordrer dig til at skrive egne ord, samle iturevne sider eller spille på klaver som en del af bogens handling.

I Danmark har forlaget People's Press rykket i digital front ved at udgive sine to danske børnebogserier Enyo og Taynikma til iPad og iPhone/iPod Touch på en nyskabende interaktiv facon. I begge serier er første album gratis at downloade og spredt ud over alle siderne i bøgerne er gemt adskillige skjulte tegn. Finder børnene et bestemt antal tegn i bøgerne, er præmien næste album i serien til gratis download. Alternativt kan forældrene krybe til korset og købe næste album i rækken til henholdsvis 24 eller 36 kroner og på den vis ignorere den indbyggede skattejagt efter de skjulte tegn.

Udover skønlitteratur har også faglitteraturen fået en formidlingsmæssig renæssance på iPad. Det beviser Al Gores iPad-udgave af bogen *Our Choice* (Vores Valg - Sådan løser vi klimakrisen, dansk titel), hvor Gore sømløst fletter filmklip, 3D-animationer og interaktive grafer ind i bogens flow, hvilket løfter forståelsen op på et nyt niveau. Pludselig ser du, hvordan jordvarme fungerer, hvordan et atomanlæg virker via en 3D-model og forstår, hvordan vindenergi kan høstes til varme.

Her mikses de forskellige medier med en uovertruffen sikkerhed, der giver eminent formidling af ellers svært stof - og er verden bedre end den almindelige papirbog.

Den multimediale ebog er kommet for at blive, og selvom de digitale muligheder synes enorme, så er styrken ved disse nævnte ebøger netop, at de ikke svigter deres rødder. De ved, at de primært er en bog. Også selvom lige netop den definition for alvor er kommet til diskussion med disse nye bud på bogens fremtid.

Our Choice

Enyo Stories

Taynikma

Fire gode ebøger til iPad, iPhone og iPod Touch

- 1 **The Fantastic Flying Books of Mr. Morris Lessmore**
(30 kroner – kun på engelsk og kun til iPad)
- 2 **Our Choice af Al Gore**
(30 kroner – kun på engelsk og kun til iPad)
- 3 **Enyo Stories**
(første album gratis, ellers 24 kroner – til både iPad og iPhone)
- 4 **Taynikma**
(første album gratis, ellers 36 kroner – til både iPad og iPhone)

The Fantastic Flying Books

»E-bogs-tsunamien samler sig på verdenshavet, mens bibliotekarerne sidder roligt ved lagunens bred og drikker te«

Truer nedskæringer og digitalisering forskningsbibliotekerne på deres eksistens, eller vil de tilpasse sig og fortsat spille en rolle i fremtiden? Perspektiv har talt med en række centrale personer om deres syn på forskningsbibliotekernes muligheder.

TEKST ANETTE LERCHE

Københavns Universitet har i de senere år lukket, beskåret eller sammenlagt adskillige institutbiblioteker. Aarhus Universitet står midt i en

enorm fusion, der kommer til at samle alle 22 biblioteker under ét. En fusion, der vel at mærke kun kommer tre år efter, at Danmarks Pædagogiske Universitet og Handelshøjskolen i Aarhus blev lagt ind under universitetet. I det hele taget er der ikke meget at sige til, hvis man som ansat på et forskningsbibliotek føler sig en smule under pres. For det er hele ens bibliotek i høj grad også.

Formand for Statsgruppen i Bibliotekarforbundet, Anne Thorst Melbye, følger udviklingen på vegne af sine medlemmer:

- Det er ret blodigt, det, der foregår nogle steder. Det er ikke kun på Aarhus og Københavns Universiteter, det er for eksempel også på CBS (Copenhagen Business School), at der sker voldsomme besparelser eller nedlæggelser. Der startede for cirka ti år siden med besparelser i centraladministrationen, og lige nu er det sammenlægninger hos CVU'erne (professionshøjskolerne), der præger billedet. Vores rolle som bibliotekarer ændrer sig, så det er vigtigt, at vi har fokus på vores faglighed.

På en måde er det blevet standard at høre om nedskæringer, men for den enkelte bibliotekar vil det altid være en katastrofe, siger Anne Thorst Melbye.

ØKONOMISK BOMBE UNDER BIBLIOTEKERNE

Men hvad er det, der gør, at forskningsbibliotekerne er under så voldsomt et pres nu, hvor samfundet samtidig satser på, at viden og uddannelse skal sikre Danmarks fremtidige velstand? Michael Cotta-Schønberg er formand for Forskningsbiblioteksforeningen, universitetsbibliotekar ved Københavns Universitet og vicedirektør ved Det Kongelige Bibliotek. Med udsigt til havnens stille vand fremmaler han et ganske dramatisk billede:

- E-bogs-tsunamien samler sig på verdenshavet, mens bibliotekarerne sidder roligt på lagunens bred og drikker te. Det billede vender vi tilbage til. For snakken indledes med den aktuelle situation, hvor man på Københavns Universitet nedlægger de nære institutbiblioteker.

- Der er to hovedtrends, der forklarer nedlæggelserne. Den første er økonomi. Nedlæggelserne gennemføres for at opnå stordriftsfordele og undgå dobbeltprocesser. Samtidig skærer man ned på biblioteksservicecentre, fordi det vigtigste for universiteterne er at prioritere forskning og undervisning. Bibliotekerne er infrastruktur, godt nok intellektuel infrastruktur, som de ikke kan klare sig uden, men tiden, hvor bibliotekerne blev opfattet som universiteternes hjerte og lå i midten af campus som et græsk tempel er forbi, konstaterer Michael Cotta-Schønberg.

Nedskæringer og lukninger får de studerende til at protestere. Men udviklingen er uundgåelig, og forskningsbibliotekerne står over for en tid med store forandringer. Disse billeder stammer fra 2010, hvor de studerende protesterede imod planerne om at lukke Geobiblioteket på Københavns Universitet.

Men den store økonomiske bombe under forskningsbibliotekerne er i øvrigt ikke de store statslige nedskæringer pt., men den tilsyneladende permanente forskel, der er mellem prisstigningerne på e-licenser og reguleringen af forskningsbibliotekernes bevillinger. Her mangler Michael Cotta-Schönberg som leder af Københavns Universitets biblioteker hvert år omkring tre procent. Og når han indkøber licenser for omkring 50 millioner, er der hvert år en udhuling af budgettet på cirka to millioner kroner. Det vil sige først to, så fire og så seks millioner, som årene går.

- På den måde er de nuværende nedskæringer vand i forhold til de manglende millioner, der akkumuleres år for år, siger han.

FORSKERNE BLIVER VED SKRIVEBORDET

Den anden store trend på forskningsbiblioteksområdet handler om digitaliseringen. Her førte forskningsbibliotekerne i 1990'erne an og insisterede på, at trykte tidsskrifter skulle erstattes af digitale.

- Vi pressede det igennem, selvom mange forskere var uvillige, og nu kan de ikke leve uden. Biblioteket er ikke længere den lokale bogsamling, nu er vi i skyerne som en digital ressourcesamling, og forskerne kommer ikke mere på biblioteket. De sidder bag skærmen og researcher, og når det lokale bibliotek ikke længere er afgørende for forsyningsikkerheden, så behøver man ikke at have det helt tæt på, siger Michael Cotta-Schönberg.

Nogle steder er forskerne nærmest uafhængige af det fysiske bibliotek, men trenden med digitalisering foregår i forskellige tempi. Hurtigst går det hos naturvidenskaben, der læser alt digitalt, mens de humanistiske retninger i langt højere grad stadig bruger trykte tidsskrifter.

Luke Tredinnick, der er lektor i Information Management ved London Metropolitan University, skriver i en artikel fra Dansk Biblioteksforskning i 2009, at digitaliseringen truer bibliotekerne. For den biblioteksform, vi kender i dag, er bundet op på, at bogen er en sjælden ting, som biblioteket giver adgang til. Og jo mere sjældne materialerne er, jo mere værdi tillægger brugerne biblioteket.

Men når digitaliseringen gør information til allemandseje, og forskernes research på biblioteket er erstattet af research ved skrivebordet, så er det verdensbillede for længst forældet. Tendensen understreges af, at bibliotekernes søgetjenester kommer ind

på sekundære placeringer i forhold til Google og Amazon, når forskerne søger efter informationer eller leder efter bøger. Det viser en rapport om Visionsarbejdet for biblioteksverksamheten vid Lunds Universitet i juni 2011.

ET OCEAN AF VIDEN

Lige nu går udviklingen på området så stærkt, at Michael Cotta-Schönberg mener, at alle strategier fra før 2009 bør skrottes. Det, der har givet digitaliseringen luft under vingerne, er de nyeste e-bogslæsere. E-bogen har som sådan været klar længe, og allerede nu digitaliseres store dele af de værker, der før var sjældne og svære at få adgang til.

Men indtil i fjor har brugerne manglet e-bogslæsere, der kunne sætte tryk på udviklingen. De kom i 2010, blandt andet med Apples iPad og med Kindle, og derfor samler e-bogstsunamien sig nu på verdenshavene. Ja, det er en trussel mod alt det, vi kender, konstaterer Michael Cotta-Schönberg. Og det er langt fra alle i faget, der har gjort sig bevidste om, hvad det

FORSKER FRA IVA SER PÅ FREMTIDEN

Helene Høyrup, lektor ved IVA, er en del af en international forskergruppe, der sætter fokus på forskningsbibliotekernes fremtid i løbet af det næste år i projektet Viden i spil i forskningsbibliotekernes digitale formidling, der er støttet af Kulturministeriets Forskningsudvalg. Hun påpeger, at udviklingen langt fra er et dansk fænomen. Alle steder betyder både finanskrise og digitalisering ændrede vilkår fra forskningsbibliotekerne:

- Der er i øjeblikket et stort kulturskred fra tryk til digital form, og det udfordrer det nuværende koncept. Vi vil forske i, hvad det er for funktioner, der kan være bærende fremover, og vi vurderer, at forskningsbibliotekerne skal opfinde en helt ny identitet og for eksempel satse på nye e-læringssystemer. Vi kommer også til at se nærmere på, at det med digitaliseringen er muligt at udvikle en mere ambitiøs form for vidensorganisering. Det vil blive et opgør med de forudsætninger, vi har haft under trykkekulturen.

Ud over Helene Høyrup deltager også professor Birger Hjørland, lektor Hans Jørn Nielsen og forskningschef Hans Dam Christensen.

Michael Cotta-Schönberg er her fotograferet, da han i 2005 blev chef for Københavns Universitetsbibliotek. Tidligere har han været biblioteksdirektør på Handelshøjskolens Bibliotek i København (nu CBS)

er for en altforandrende bølge, der vil skylle ind over forskningsbibliotekerne.

- Men den er en fordel for brugerne. Det er jo et ocean af viden, der bliver stillet til rådighed. Moderne informationsteknologi kommer til at udvide brugernes valgmuligheder, i stedet for at indskrænke dem; hvis de vil have bogen trykt og indbundet i oaseged, kan de få det, hvis de vil læse den digitalt, kan de det. Det eneste, der helt sikkert ikke vil ske er, at man lagrer bøgerne i trykt form i bibliotekerne, og der vil ikke længere være små offentlige bogsamlinger tæt på brugerne. Den biblioteksform, vi kender, står for fald, og vi skal ikke kæmpe for at holde fast i vores nuværende form. Når alt omkring os bevæger sig, så kræver det mere energi at blive stående end at flyde med, siger Michael Cotta-Schönberg.

Diskussionen er ifølge Michael Cotta-Schönberg ikke, om forandringen vil ske, men kun hvor hurtigt det vil gå, og det standpunkt, man tager i den diskussion, vil afhænge af ens frygt eller forventning til fremtiden:

- Jeg er selv på det vilde hold. Jeg tror, at der vil gå kort tid, og jeg mener, at vi kan påvirke fremtiden, hvis vi ikke bare giver op. De opgaver, vi har i dag, vil stadig være der.

HVORDAN SER FREMTIDEN UD?

Michael Cotta-Schönberg skitserer tre scenarier for forskningsbibliotekernes fremtid.

Det første kan med få ord betegnes som det mest pessimistiske scenarie, hvor forskningsbibliotekerne slet ikke findes længere. Muligvis vil viden sendes direkte fra forfatter til slutbruger via store gratis eller meget billige formidlingssystemer, og så er der heller ikke længere brug for kommercielle forlag.

I et andet og lidt mindre pessimistisk scenarie, er det et biblioteksvæsen, der har mistet nogle af sine kerneydelser. Forskningsbibliotekerne varetager digitale ressourcensamlinger og studiemiljøer for de studerende, men den specielle forsker-service er røget.

Endelig skitserer Michael Cotta-Schönberg et tredje mere optimistisk scenarie. Her gør forskningsbibliotekerne alt det, man gør i dag og mere til. Undtagelserne er forvaltningen af trykte materialer, som vil være væk for altid.

Det er det sidstnævnte scenarie, som Michael Cotta-Schönberg håber og tror på. Men derfor er han også bekymret over, om bibliotekerne fuldstændig mister kontakten til forskerne, når de små institutbiblioteker lukker. For er bibliotekarerne først væk fra forskernes miljø, kan det blive svært at komme tilbage.

Luke Tredinnick er optimistisk omkring forskningsbibliotekernes overlevelse. Han ser ikke nogen god grund til, hvorfor forskningsbibliotekerne ikke skulle kunne tilpasse sig og udvikle nye værktøjer til at holde styr på de informationer og kilder til informationer, der nu kan ændre form. Og ligesom Michael Cotta-Schönberg synes han, at kontakten til forskerne og forskningsmiljøet er vigtig. Han forestiller sig bibliotekarer, der videreuddanner sig til et højere akademisk niveau, så de ikke kun stiller informationer til rådighed for forskerne, men også deltager i debatter og udvikling af ideer, der understøtter forskningen. ■

Vagtplanlægning for biblioteker

Aplanner for Windows anvendes i dag på en række større biblioteker. Det skyldes især, at løsningen kan håndtere de komplekse vagtstrukturer, som benyttes i biblioteker med mange forskellige opgaver fordelt mellem hovedkontor og filialer. Desuden er løsningen meget hurtig at anvende for den øvede bruger. Løsningen er integreret med Web, Office og Outlook kalender.

Prøv **Aplanner for Windows** med et biblioteks eksempel! Det kan downloades fra hjemmesiden www.planahead.dk, menupunkt: Demo.

Send en mail til info@planahead.dk, hvis du ønsker en præsentation.

PlanAHead A/S er en dansk software virksomhed, som er ejet af en kreds af erfarne IT folk. Virksomheden har mere end 10 års erfaring i udvikling og levering af planlægningsløsninger.

Gammelt og nyt i forening

I 2008 blev en del af Nordvests gamle kulturhus givet til Ungdomshuset. Som tak for hjælpen med at huse de unge fik bydelen et nyt kulturhus, hvor kvarterets to biblioteker også flyttede ind. Det nye kulturhus skulle integreres med den del af huset, som blev tilbage, efter Ungdomshuset havde fået sit sted. Derfor er alle etagedækkene i det nye hus bygget, så de passer sammen med den gamle bygning. Hvor de to bygninger mødes, er der en lang indvendig gade i stueplan, der binder bygningerne sammen. Huset er tegnet af arkitektfirmaerne COBE og TRANSFORM.

Biblioteket skaber gyldne drømme i Nordvest

Nyt markant biblio-
teks- og kulturbyggeri
vil løfte Københavns
nordvestkvarter.

Biblioteker kan meget mere end at låne bøger ud. De bedste biblioteker fungerer som en hel bydels mødested. Det er her, man kommer for at møde folk, man kender, og folk man ikke kender. Derfor bliver biblioteker rundt omkring i verden i stadig stigende grad brugt som placemakers: Det vil sige bygninger, som trækker nedslidte boligområder op, og giver de lokale et mødested, de kan være stolte af.

- Hvor man for nogle år tilbage forudsagde en massiv biblioteksdød som følge af internet, så oplever vi faktisk nu, at biblioteksbyggeriet får en renæssance. Bibliotekerne bliver brugt på andre måder end tidligere, så det ikke kun handler om udlån, men også i høj grad om samvær og oplevelser. Bibliotekerne er blevet en scene for lokale aktiviteter og lokale arrangementer. Det er en helt tydelig trend på internationalt plan, siger Dorte Skot-Hansen, der forsker i biblioteket i byudviklingen på Det Informationsvidenskabelige Akademi, IVA.

GULDHUSET

I Københavns Nordvestkvarter har de også øje for, at et godt biblioteksbyggeri kan skabe en positiv byudvikling. Da bydelen skulle have

et nyt kulturhus, var det et krav i konkurrenceprogrammet, at det nye byggeri skulle være et ikon for hele Nordvest. Et fælles referencepunkt for alle i bydelen. Og noget tyder på, at det er lykkedes. Selvom det nye kulturhus kaldet BIBLIOTEKET kun har været åbent i lidt over tre måneder, har det allerede fået tilnavnet Guldhuset blandt de lokale på grund af den opsigtsvækkende gyldne facade. Selve bygningen er formet som en stabel bøger og står som en lysende kontrast til Nordvests mere anonyme beton- og murstensbyggerier.

- Vi valgte projektet, fordi det var det mest kompromisløse og markante bygningsværk. Det var meget vigtigt for os at få en bygning, som kunne skabe identitet og skabe et naturligt mødested for bydelen. Nordvest skæres igennem et væld af store veje og mangler et egentligt centrum. Derfor var det vigtigt for os at få en bygning, som kunne skabe et midtpunkt i bydelen, siger Jan Lindboe, som er øverste chef for kulturinstitutionerne i Nordvest.

SKABER LIV SOM I SPANIEN

Inspirationen til det nye kulturhus kommer fra blandt andet Barcelona. Her er det lykkedes at skabe liv i yderområder ved at etablere kulturcentre, der trækker mennesker til og skaber grobund for butikker. Takket være kulturinstitutionen bliver et dødt byområde forvandlet til en levende bydel. Samme tankegang gjorde sig også gældende, da man placerede Guggenheim museet i den nedslidte industriby Bilbao i Spanien. Og selvom skalaen er noget mindre i Nordvest, er det de samme tanker,

TEKST MARIE LETH RASMUSSEN FOTO KÅRE VJEMOSE

som er i spil. For »Nordlædervest«, som bydelen også kærligt kaldes, døjer med en stor koncentration af beboere, som har økonomiske, sociale og psykiske problemer. Med kulturhuset håber ledelsen på sætte gang i en positiv spiral, som kan trække bydelen op og skabe en ny fortælling om kvarteret. En stolt fortælling.

- Forudsætningen for at tiltrække mange mennesker er en markant arkitektonisk bygning, som er tydelig og synlig. Et landmark som skiller sig ud fra resten af bydelen. Derfor har vi i forbindelse med bygningen af biblioteket også fået en aftale om, at der bliver anlagt en plads foran huset med forskellige udendørs aktiviteter. Derudover er der blevet anlagt en midterrabat i vejbanen og et lys-signal, så det er lettere at krydse vejen og komme til huset, siger Jan Lindboe.

BIBLIOTEKET ER ET GODT BRAND

For mange er ordet bibliotek ensbetydende med et sted, hvor man kommer for at låne og aflevere bøger. Derfor kan det umiddelbart virke underligt, at et kulturhus med både en musikscene og en Kvik Borgerservice, har valgt at tage navnet BIBLIOTEKET. Men det er der en god grund til, fortæller Jan Lindboe:

- Biblioteket er et meget stærkere brand end et kulturhus. Rundt omkring i verden har ordet bibliotek faktisk også en meget bredere betydning. I USA er biblioteket en slags community center, hvor indvandrere kommer for at få sprogundervisning og lære mere om deres nye hjemland. Kulturhuset derimod, er et begreb, som næsten ikke kendes udenfor København. Det minder næsten om et forsamlingshus, så for os var BIBLIOTEKET med store bogstaver det helt rigtige navn.

ÅBENT TIL 22

BIBLIOTEKET spænder over fire etager og rummer et væld af aktiviteter. Udover et bibliotek, som løber over tre etager, holder Nordvest Lokaludvalg til i bygningen sammen med blandt andet kreative værksteder og en stor scene, hvor der holdes koncerter og konferencer. I stueetagen ligger Café Glad, lige overfor Børnebiblioteket, så forældre kan tage en velfortjent pause, mens børnene udforsker bøgernes univers.

- Børnegrotten er et kæmpe hit. Vi har så meget udlån, at vi næsten ikke kan følge med. Det kan ikke overdrives, hvor meget det betyder at have et børnebibliotek i stueplan, hvor der samtidig er en café. Café Glad er jo et skolekøkken for udviklingshæmmede, der drives af Søren Gericke, så det er virkelig god mad. Caféen er faktisk også

en af grundene til, at vi har valgt at holde vores Kvik Service åben helt til kl. 22 mandag til torsdag. Så kan folk komme forbi om aftenen og hente materialer og samtidig få en kop kaffe eller et måltid mad. Det betyder meget for et hus, siger Tine Garsdal som er biblioteks- og kulturleder for BIBLIOTEKET.

MANGE FUNKTIONER UNDER ÉT TAG

I Kvik Service er der også Press Display, der giver internetadgang til 150 aviser, så man kan læse en avis fra Etiopien før, den er udkommet. Det er også her, man finder Borgerservice Kvik, hvor man kan få lavet kørekort og pas og samtidig hente et par bøger med til rejsen.

- Det er dejligt, at vi har så mange funktioner samlet under ét tag. Det betyder, at vi får besøg af mange forskellige folk - også af nogle som aldrig før har været på et bibliotek. Det er ret fedt, at vi når så bredt ud. Vi får også besøg af mange bibliotekarere fra udlandet, som er interesserede i vores byggeri. Vi har blandt andet haft besøg af bibliotekarere fra Kina, Burkina Faso og Rusland. Det viser, hvor stærkt et brand BIBLIOTEKET er, siger Tine Garsdal.

GRAFFITI INDENFOR

BIBLIOTEKET er indrettet, så det passer til Nordvest med rå betonmure indvendigt og store graffitiudsmykninger malet af graffiti-kunstneren Husk Mit Navn. Det rå betonlook blødes op af træmøbler, som skaber hygge og står som en rar kontrast til det rå udseende. I Børnebiblioteket danner bogkasser i vilde farver grobund for børnenes leg, mens voksenbiblioteket er indrettet med træreoler og bløde stole.

- I indretningen af voksenbiblioteket har vi gjort meget for at bevare den klassiske biblioteksstemning med træ fra gulv til loft, som man kender det fra gamle biblioteker som blandt andet Rådhus Biblioteket. Her skal der være fred og ro til at drikke en kop kaffe. Og det fungerer rigtig godt. Men det, jeg er allermost glad for, er, at der er så god stemning i huset. Det er virkelig lykkedes at skabe et værested arkitektonisk og indretningsmæssigt, konkluderer Tine Garsdal.

Brobygning

BIBLIOTEKET rummer bibliotek, koncertsal, Borgerservice Kvik, Nordvest Lokaludvalg, værksteder, Café Glad og bydelslaboratorium. For at bygge bro til de utilpassede unge i Nordvest har BIBLIOTEKET ansat fem af de unge i fritidsjob. På den måde sender man et signal til de unge og deres familier om, at BIBLIOTEKET også er deres sted.

Kristen Nilsen

Fremad på flere og flere platforme

Over halvanden million danskere har nu en smartphone. Ikke nær så mange, men godt og vel 300.000, har en e-bogslæser.

Hele mediebilledet transformerer sig naturligvis om, når der opstår nye muligheder. Når funktionaliteten er i orden, så vil vi bruge de nye platforme. Ikke før. E-bøgerne er på vej som en flodbølge, hedder det sig, og nu skal vi til at skelne mellem e-bogen og bogen på print – p-bogen. Men heller ikke her er (bog)verdenen sort og hvid, for i den »hækkeløbskonkurrence« mellem e-bogen og p-bogen, som man fornemmer udskrevet i flere medier, er der nuancer.

Eksempelvis udgives der flere p-bøger end nogensinde. I 2011 forventes udgivet én million trykte bøger på verdensplan. Tallet har i en periode været stigende år for år, bortset fra et dyk under finanskrisen. I England blev der på den såkaldte Super Thursday i oktober i fjor udgivet 800 p-bøger på én og samme dag.

Kilden til disse oplysninger er Robert Darnton, professor og direktør på Harvard University Library. Han fremførte disse tal på konferencen A New Digital Republic of Letters? på Det Kongelige Bibliotek i juni måned. Professoren gav udtryk for, at det er en kollektiv opfattelse, men også en lige så stor kollektiv misforståelse, at den trykte bog er død endside døende, selvom vi får flere platforme, herunder e-bogslæsere.

Der er en række gode eksempler på, at der arbejdes kreativt på mange platforme. Eksempelvis har Det Kongelige Bibliotek, som den første danske institution, oploadet nogle af de mange, mange tusinde fotos, nationalbiblioteket ligger inde med, på tjenesten Flickr Commons. Her kan man både se og blive set – altså tagge fotos og fortælle den måske ufortalte historie om nogle af disse nu digitaliserede fotos.

I Silkeborg arbejder biblioteket med at inddrage borgerne i en læseklub for læsning af e-bøger på tablets, så bibliotekarerne får borgernes reaktion på tablets som medie. Litteratursiden.dk lancerer inden længe muligheden for, at brugerne kan tilgå siden på flere måder via smartphone. Udviklingen udfordrer naturligvis biblioteket som fysisk sted på flere niveauer.

Det kan du også læse om i dette nummer af Perspektiv i artiklen om forskningsbibliotekerne, hvor formanden for Danmarks Forskningsbiblioteksforening, Michael Cotta-Schanberg, på den ene side bifalder udviklingen samtidig med, at han udtrykker en vis bekymring for de mange nedlæggelser eller sammenlægninger af institutbiblioteker. Især for forskningsbibliotekerne gælder det, at de ikke længere altid er »in media res« – det naturlige omdrejningspunkt for forskerne, fordi forskerne kan sidde hjemme eller på deres kontor og downloade tidsskrifter med mere. Og når bibliotekerne fysisk er væk, giver det fornemmelsen »ude af øje - ude af sind«. En udvikling forskningsbibliotekerne måske selv har medvirket til ved at indkøbe licenser på elektroniske tidsskrifter, da de dyre licenser nu giver en truende, akkumulerende gæld.

resumeer fra del din viden

Af Mikael Graaberg
Kommunikationschef, Herning
Bibliotekerne
28. juli 2011

Partnerskabskonference med liverollespil

I projekt »Nye partnerskaber« satte Herning Bibliotekerne fokus på processerne i partnerskaber. I samarbejde med Københavns kommunes biblioteker arrangerede Herning Bibliotekerne to konferencer om partnerskaber; en på Sjælland og en i Jylland. Herning Bibliotekerne var tovholder for konferencen afholdt i Jylland. Med inspiration fra eksterne inspiratorer skabte Herning Bibliotekernes projektgruppe et liverollespil kaldet »Partnerskabsspillet«. På partnerskabskonferencen i Jylland fik deltagerne mulighed for at afprøve indgåelse af partnerskaber på egen krop og høste erfaring med partnerskabsprocessens barrierer og drivkræfter.

Af Henrik U. Jensen
Ekstern lektor v. afdeling
for film- og medievidenskab,
Københavns Universitet
25. juli 2011

»Tag« er kun et fattigt ord

Meta-tagging gør det muligt at hente data for søgemaskiner. Det er dermed en central forudsætning for, at der i 2011 er blevet adgang til de omkring 23.000 film og filmklip fra de europæiske filmarkiver gennem enhver internetopkobling. På www.europeanfilmgateway.eu har Det Danske Filminstitut (DFI) samkøret deres digitale samling med 15 andre europæiske filmarkiver, så alt materiale fra de seksten arkiver kan søges og ses i en fælles database. Bag koordineringen står DFI, der har udarbejdet retningslinjer for databasen og de redskaber, der gør det muligt at koordinere seksten databaser med hver deres katalogiseringsprincip. I følgende artikel beskrives nogle af de særlige udfordringer ved arbejdet med meta-tagging og datarensning i forbindelse med levende billeder.

Af Sara Svenstrup
Kommunikationskonsulent,
Herning Bibliotekerne
22. juli 2011

Kan licenser markedsføres?

Det har været kernespørgsmålet i projekt »Licenser til masserne«, som netop er afsluttet. Vi svarer forsigtigt ja. Projektets model for markedsføring har vist sig at fungere, og vi kan dokumentere stigninger i benyttelsen af de udvalgte licenser på flere hundrede procent! Selvfølgelig skal man også overveje udgangspunktet – nemlig at benyttelsen af licenserne er meget lav. Derfor det forsigtige ja.

Af Jørgen Ledet
Projektleder og bibliotekar
på Randers Bibliotek
12. juli 2011

Ny bog: »Relationer på Biblioteket«

I disse år er der meget fokus på de kompetencer, bibliotekspersonalet skal have i videnssamfundet, hvor en større del af kommunikation og brug af biblioteksydelser foregår via nettet. Det kan medvirke til at flytte fokus væk fra det brugersamspil, som foregår ansigt-til-ansigt. Udover biblioteksfaglige digitale kompetencer har bibliotekspersonalet brug for at udvikle kompetencer, som kan sikre et professionelt samspil med brugerne, uanset alder eller uddannelse. Det er temaet i den antologi som netop er udkommet på Aalborg Universitetsforlag.

Af Jørgen Ledet
Projektleder og bibliotekar
12. juli 2011

Relationer på Biblioteket - en film om mødet mellem mennesker på børnebiblioteket

Projektet »Relationer der rykker - mødet mellem mennesker i børnebiblioteket« har til formål at udvikle, afprøve og tilpasse en model for, hvordan man på landets folkebiblioteker kan udvikle professionel relations-kompetence. Projektet tager udgangspunkt i de otte samspilsteamer fra ICDP-programmet. Nu er der produceret en film, der gennemgår de otte samspilsteamer fra ICDP på børnebibliotekerne i Randers og Viborg.

Af Annemette Krabbe
Ungekonsulent i Kulturfondingen,
Gentofte Hovedbibliotek
11. juli 2011

Naudé Fernis - Berlinerundergrund i Hellerup

»...og så låner de bøger ud! De vil faktisk godt af med dem alle sammen, så hiv bare ned fra hylderne!«. Opfordringen blev givet af digteren Hermes 3000, stedet var Øregårds-salen på Hovedbiblioteket i Gentofte Kommune en sen lørdag aften i april. Denne lørdag var der "Naudé Fernis", et arrangement hvor lokale unge optrådte med sang, musik, viste eget tøjdesign og læste digte op, mens fotokunst og andre visuals kørte i baggrunden. Arrangementet var planlagt af en gruppe unge, som sørgede for alt - fra lydudstyr og markedsføring til oprydning og scenografi.

Af Dennis Gulbrandsen
og Dorte Rothmann
Kommunikationskonsulent,
Randers Bibliotek
1. juli 2011

Brugernes kendskab og tilfredshed stiger

I en tid hvor eksistensgrundlaget for fremtidens folkebiblioteker diskuteres, oplever Randers Bibliotek en gennemgående fremgang i forhold til brugertilfredshed og kendskab til bibliotekets services. Det er konklusionen på forårets brugerundersøgelse. En af undersøgelsens mest interessante opdagelser er det øgede kendskab til bibliotekets digitale tilbud. Det udbredte kendskab kan formodentligt ses som et delresultat af et koordineret markedsføringsfremstød fra december 2010.

Årets
Del Din Viden
Pris bliver
uddelt på
Fagligt
Landsmøde
den 1. oktober
2011

Læs mere om
Del Din Viden på
perspektiv.bf.dk

Del Din Viden er dit
faglige forum for
videndeling med kolleger
og fagfæller.

Af Marie Ulletved Holmgaard
Udviklingskonsulent,
Gentofte Centralbibliotek
29. juni 2011

Yammer i hele regionen

Hvordan deler man hurtigt nyheder og ideer blandt medarbejdere og ledere i hele hovedstadens CB-område? Den sociale platform Yammer fungerer som en faglig udgave af Facebook og skulle gerne skabe en nem og ligetil kommunikation på tværs af geografi og arbejdssteder. Mediet lægger op til hurtige kommentarer på en ide, eller at folk deler links til for eksempel en spændende artikel. Men succes afhænger af, at alle deltager aktivt.

Af Lise Thorsen, Journalist
30. juni 2011

Børnebiblioteket i Kabul

Med dansk hjælp har Afghanistan fået sit første børnebibliotek. Og det er hårdt tiltrængt i det krigshærgede land, hvor eftervirkningerne af Talebanernes afbrænding af bøger stadig er synlige.

Af Bo Jacobsen
Bibliotekschef,
Vesthimmerlands Biblioteker
24. juni 2011

Cycling for Libraries: København - Berlin

Cycling for Libraries er en cyklende ikke-konference for biblioteksfolk og dedikerede biblioteksbrugere. Undervejs diskuteres strategier for udvikling af biblioteker, der idéudveksles, og såvel intellekt som fysik udfordres. Undervejs er der indlagt biblioteksbesøg og seminarer. Cykelruten med afstikkere er på ca. 700 km. På hjemmesiden www.cyklingforlibraries.org ligger der videoklip og meget mere fra turen.

Af Jesper Bugge Kold
Webredaktør og udviklingsmedarbejder ved Svendborg Bibliotek
22. juni 2011

BibApp - An offer we couldn't refuse

Som en anden Godfader gav de tre lokale HTX-studerende Christian Lundtofte Sørensen, Peter Mortensen og Morten Bogh i februar 2011 Svendborg Bibliotek »An offer you can't refuse«. De tilbød ganske enkelt mod et lille honorar at udvikle en iPhone-applikation til søgning i bibliotekets base, og svaret var naturligvis ja tak.

Af Anne Tvedesøe og Hans-Jørn Riis
Børnebibliotekar og
skolebibliotekskonsulent, Silkeborg
21. juni 2011

Klog på husbyggeri: Fra dims til gesims

100 energiske elever fra 8. klasse er ved at undersøge nogle dims fra brancher, der alle vedrører husbyggeri. Opgaven er at udfolde hele branchen med alt fra lokalplaner over hulmursisolering til nøgleklart hus. Dimsen er katalysator i forløbene, og det er nysgerrigheden, der skal motivere den undersøgende tilgang. Bibliotekernes og bibliotekarernes opgave er at indgå i et forpligtigende samarbejde på tværs. Vi stiller værktøjer til rådighed for eleverne, ikke som tankpassere, men som hjælpere på sidelinjen i et uformelt læringsrum. Vi hjælper ved at bringe dem på sporet og til at udfolde den verden af muligheder, der er for at finde viden de steder, hvor den er. »Klog på husbyggeri« står på skuldrene af projekt »Klog på den Fede Måde«. Du kan se meget mere her: klogfed.blogspot.com.

Af Sara Jørgensen
Udviklingschef på
Herning Bibliotekerne
6. juni 2011

Markedsføring og formidling af digitale ressourcer

Lad mig sige det med det samme: Jeg er ikke specialist i bibliotekernes digitale ressourcer (også kaldet licenser). Jeg kender ikke licenserne i dybden, og jeg ville aldrig kunne svare på spørgsmål om, hvad der adskiller den ene artikelbase fra den anden. Alligevel vover jeg at kaste mig over en artikel – netop om bibliotekernes digitale ressourcer – ud fra den præmis, at et drys uvidenhed tilsat lidt branchekendskab og en god skefuld research er den rette kombination til at bringe interessante perspektiver i spil.

Af Benedicte Kirkegaard, Susanne Brinch, Thomas Angermann
Bibliotekernes LicensGruppe,
Gentofte Bibliotekerne
14. juni 2011

Bibliotekernes LicensGruppe

Bibliotekernes LicensGruppe forhandler i dag størstedelen af tekstlicenser til danske folkebiblioteker. Licensgruppen er finansieret af Styrelsen for Bibliotek og Medier og er organiseret med rod i centralbibliotekerne. Artiklen indeholder faktuel information om LicensGruppens arbejde med at forhandle tekstlicenser, samt nogle af de fremtidsperspektiver gruppen ser for sig.

Af Jeppe G. Manuel
Medlem af privatgruppens
bestyrelse
16. juni 2011

Enterprise Search

Enterprise Search - Hvilken indflydelse har organisering og adgang til information for genfindning på tværs af en organisation? Sådan lød overskriften for et gå-hjem-møde arrangeret af privatgruppen med oplægsholdere fra Google og IBM.

Et udpluk af de
nyeste resumeer
fra Del Din Viden.
Læs artiklerne i
deres fulde længde
og deltag i debat
og videndeling på
[perspektiv.bf.dk/
del-din-viden](http://perspektiv.bf.dk/del-din-viden).

Biblo for life!

Innovation og udvikling fordrer nye kompetencer og arbejdsmetoder på bibliotekerne - så hvordan lærer vi at arbejde og tænke »ud af boksen»? Hvordan slipper vi forældede antagelser og tankemønstre for at læse fremtidens udfordringer? En mulighed er at åbne huset for to kunstgrebsinnovatører – kunstnere, der uddanner sig i kreative metoder til virksomhedsudvikling!

TEKST AF LINDA KLINGENBERG, BIBLIOTEKSCHEF HERLEV

I Herlev var den konkrete opgave at markedsføre biblioteket som »et klogt sted at mødes« i forhold til en svær og ombejlet målgruppe, nemlig de 15-25-årige. Det primære mål var at skabe et rum for input fra de unge omkring udvikling af bibliotekets oplevelsesdimension. Det sekundære mål var den interne læring og kompetenceudvikling.

KUNSTGREBS-INNOVATION

Det særlige ved Kunstgrebs-innovation er, at der udvikles med særligt fokus på sansning og direkte kommunikation. Det handler om rums betydning for stemning og energi og om flow, som man kender det fra blandt andet musikens verden. Kunstgrebsinnovatører taler til hjertet og er trænede i at få budskaber igennem til relevante målgrupper – og i at fremme modet til at turde tænke anderledes.

KU-MODELLEN

Kunstgrebs innovationsmodel, KU-modellen er en videreudvikling af Scharmers U-teori og

starter typisk med at observere og interviewe for at forstå organisationens arbejdsmåder og kultur, hvorefter der gennemføres en række workshops, der består af ni rum. Alle rummene kan fyldes ud gennem kortere eller længere processer - fra 15 minutter til hele dage. Det færdige »produkt« kan indeholde mere eller mindre kunstnerisk kapacitet. Nogle gange er det processen i projektet og de forandringer, den fører med sig, der er produktet. Andre gange er der en tilhørende fysisk/auditiv/visuel manifestation af produktet.

Se: <http://www.kunstgreb.dk/>

PROJEKTET

Projektet forløb over tre måneder, hvor to kunstgrebsinnovatører samarbejdede intensivt med fire bibliotekarer, som fik præsenteret og afprøvet helt nye metoder og værktøjer til idégenerering, validering af idéer og implementering med særlig vægt på de vigtige faser, hvor man sikrer sig mod vane-tænkning.

PROCES OG RESULTAT

Det var et udtalt ønske, at forløbet skulle munde ud i et konkret synligt resultat, som kunne være springbræt til den stor udviklings- og forandringsproces, som er sat i værk i

Herlev-Bibliotekerne. En proces, der via kreative processer vil resultere i både en ny markedsføringsstrategi og ændrede fysiske rammer med øget fokus på oplevelsesdimensionen.

Se: http://www.herlevbibliotek.dk/om-biblioteket/beretning/bibliotek_2020

Der skulle således udvikles idéer til et nyt fysisk sted – en zone for unge - og en plan for den videre proces med introduktion af metoder og værktøjer, som kan genbruges. Af hensyn til en senere udvikling af biblioteksrummet skulle løsningen helst være både mobil og fleksibel.

HERLEV DEMOTEK

Den konkrete idé, der blev fostret var idéen om et Herlev Demotek, som skal være et fysisk sted – en ny zone på biblioteket, hvor unge kan indlevere egne værker til udlån, og som kan blive et fremtidigt samlings- og mødested for unge kreative Herlev-borgere.

Samtidig blev der udarbejdet en tidsplan for realiseringen, som vil ske i et tæt samarbejde med lokale unge og relevante samarbejdspartnere.

INTERN LÆRING

Men det vigtige at understrege i denne forbindelse er den interne læring, der fulgte med processen. Hvordan kvalifikationer og erfaringer fra kunstens verden koblet med Kunstgrebsuddannelsens metoder kan give nye perspektiver i biblioteksudvikling.

Det er meget imponerende, at det på så forholdsvis kort tid lykkedes de to innovatører:

- at inddrage målgruppen: de 15-25-årige og oprette en række gode kontakter til interesserede unge og institutioner i lokalområdet
- at gennemføre møder og workshops, som har sat sig spor internt i huset
- at udarbejde en tidsplan for realiseringen af Demoteket
- at introducere helt nye kreative arbejdsmetoder med afsæt i U-modellen

Med Kunstgrebsinnovatørerne Lisa Kahn og Nina Foss som inspirerende drivkræfter er der på Herlev Bibliotek iværksat en proces, som gennem mødevirksomhed, institutionsbesøg og -kontakter og veltilrettelagte workshops har sat sine spor - både rent fysisk i form af en begyndende »indtagelse« og nyindretning af et konkret fysisk område i biblioteket, og - hvad der måske er endnu vigtigere - bibragt medlemmerne i projektgruppen et synligt øget engagement.

KREATIVE POTENTIALER

Bibliotekets personale er gennem samarbejdet blevet udfordret på egen selvforståelse eller indforståethed og faglighed. Undervejs har der været mange positive oplevelser med at blive konfronteret med en anderledes og kreativ tilgang til kendte problemstillinger. Der har været rigtig god sparring parterne imellem og en læring omkring nye måder at kommunikere på.

Det kunstfaglige afsæt har været med til at udfordre, påvirke og skubbe til projektgruppens kreative potentialer og den enkelte deltagers evne for fleksibel tankegang. Bibliotekets personale er blevet præsenteret for en række værktøjer, metoder og modeller, som har været med til at konkretisere og drive processen frem, og som kan anvendes i bibliotekets fremtidige udviklingsprojekter.

Den synlige påbegyndte forandring af et konkret fysisk område samt den løbende orientering om den igangværende proces vurderes til at være en væsentlig del af en mental forberedelse af det øvrige personale til kommende forandringer i biblioteksrummet.

Fremover vil Herlev-Bibliotekerne være bedre rustet til at møde kommende udfordringer.

Linda Klingenberg
lik@herlevbibliotek.dk
Bibliotekschef ved Herlev-Bibliotekerne

3 spørgsmål til
studenterobservatør

Rasmus Bahnsen

Hvorfor er det kun 42 procent af de studerende på IVA, der er medlem af Bibliotekarforbundet?

Bibliotekarforbundet mangler en klar mission for at få de studerende til at melde sig ind. Der er ikke nok fokus på de studerende under uddannelsen, og når de er dimitteret, så er det for sent. Bibliotekarforbundets tilbud bliver generelt heller ikke præsenteret lækkert nok.

Hvorfor er det vigtigt, at man allerede som studerende er fagligt bevidst?

Alt peger på, at et karriere- og arbejdsmarkedsorienteret mindset under studiet øger dine chancer for at undgå at blive en del af statistikken for den høje dimittendledighed, hvorfor fagforeningen i langt højere grad end tidligere og langt mere aktivt end tidligere skal lære at agere brobygger mellem studie- og arbejdsliv. Derfor skal BF ikke kun spørge de studerende: Hvad vil du? Eller hvad kan du?, men så tidligt som muligt understøtte en orientering mod arbejdsmarkedet ved for eksempel at tilbyde faglige arrangementer, som provokerer og udfordrer vores faglighed, og dermed tilfører et beskæftigelsesmæssigt perspektiv.

Hvad kan Bibliotekarforbundet gøre for at få flere studerende til at melde sig ind?

Som det er nu, ser jeg ikke nogle relevante tilbud til dem andet end Perspektiv. Jeg ser gerne, at Bibliotekarforbundet fokuserer på de studerende under uddannelsen og ikke kun på dimittender og folk i job. Dansk Magisterforening har for eksempel lavet en portal for studerende, candportalen.dk, med tilbud om coachforløb, hvor du kan få læst din kontrakt igennem, før du siger ja til dit studiejob, og med målrettede arrangementer. Det kunne Bibliotekarforbundet også gøre i mindre målestok.

Vidste du at...

FORMAND FOR BIBLIOTEKARFORBUNDET, PERNILLE DROST, ER BLEVET MEDLEM AF TEKNOLOGIRÅDETS REPRÆSENTANTSKAB.

Fokus på hverdagen

Formand Pernille Drost var på rundtur hos landets kommunale TR-kollegier i foråret 2011. Diskussionen tog udgangspunkt i temaet: »Faglighed i en brydningstid«. De emner, der fylder i hverdagen hos de lokale tillidsrepræsentanter, var diskussionen af faggrænser, kompetenceudvikling og tilrettelæggelsen af opgaver. Mange steder savner medarbejderne strategiske udmeldinger fra ledelsen. For eksempel en vision for, hvad god service er det enkelte sted. Ét sted havde medarbejderne selv fremlagt et oplæg til ledelsen om, hvad de mente var god service, og det burde være en ledelsesopgave, mener Pernille Drost. Der blev også diskuteret brugen af frivillige, og der var enighed om, at det er bedre at lukke et bibliotek end at holde det åbent ved hjælp af frivillige. Generelt føler tillidsrepræsentanterne ikke, at de kan påvirke udviklingen i den grad, de gerne vil, og hovedbestyrelsen besluttede at tilrettelægge en temadag for tillidsrepræsentanter og ledere omkring faglighed.

BF'S HOVEDBESTYRELSE

Perspektiv bringer i hvert nummer udvalgte noter fra hovedbestyrelsens møder. Se hele referatet fra mødet på www.bf.dk

Formand:
Pernille Drost
Tlf. A: 38 88 22 33
Tlf. P: 29 28 52 77
E-mail: pd@bf.dk

Næstformand:
Søren Kløjgaard
Hasle Bibliotek
Tlf. A: 89 40 96 30
Tlf. P: 21 71 31 08
E-mail:
skl@aarhus.dk

Anita Dürkop
Greve Bibliotekerne
Tlf. A: 46 13 84 00
Tlf. P: 26 85 43 95
E-mail:
atho@grevebib.dk

Jette Fugl
Det biovidenskabelige
Fakultetsbibliotek, KU
Tlf. A: 36 30 81 28
E-mail:
jettefugl2@gmail.com

Line Frølich
Biblioteket Sønderborg
Tlf. A: 88 72 42 00
Tlf. P: 43 52 43 94
E-mail:
lfri@sonderborg.dk

Marie Ulletved
Holmgaard
Gentofte Bibliotekerne
Tlf. P: 51 76 14 53
E-mail:
ulletved@gmail.com

Faglighed på dagsordenen i 2011 og 2012

»Faglighed under udvikling« har været det gennemgående tema på hovedbestyrelsesmøderne i 2011. Før sommerferien gjorde hovedbestyrelsen status over årets første halvdel. Det, der overordnet har været på dagsordenen i forhold til bibliotekarernes faglighed, er:

- Ledigheden for bibliotekarer
- Danskernes Digitale Bibliotek
- Open Access
- Det fremtidige arbejdsmarked
- Uddannelsespolitik
- Privatsektoren

Det hovedbestyrelsen vil have fokus på i sidste halvdel af 2011 og i 2012 er blandt andet:

- Kompetenceudvikling – hvilke kompetencer er nødvendige på det nuværende arbejdsmarked – hvad med den ældre generation og uddannelsesskel?
- Lederudvikling med fokus på mellemliderrollen.
- Digitalisering af den offentlige sektor. Hvad er vores medlemmers muligheder?
- Kulturpolitik og kulturforvaltning.

Tjek på medlemmerne

I 2011 vil Bibliotekarforbundet gennemføre en medlemsundersøgelse for at kunne prioritere og forbedre tilbuddene til medlemmerne. MSI Research skal stå for undersøgelsen.

Kim Jesper Josefsen
Roskilde Handelsskole
Tlf. P: 61 77 78 39
E-mail:
kimjosefsen@gmail.com

Tine Jørgensen
IBM Danmark
Tlf. P: 51 92 00 37
E-mail:
tinejoergensen.db@gmail.com

Matthias Engberg Eiriksson
Det Informations-
videnskabelige Akademi
Tlf. P: 31 15 05 09
E-mail:
eirixon@gmail.com

Pia Olsson
Nørrebro Bibliotek og
Medborgercenter
Tlf. A: 35 86 02 20
Tlf. P: 35 43 64 65
E-mail:
piaolsson1@gmail.com

Camilla Sejerøe
Kvaglund bibliotek
Tlf. A: 76 16 20 31
Tlf. P: 23 34 95 39
E-mail:
casej@esbjergkommune.dk

Rasmus Bahnsen
Studenterobservatør
Tlf. 30 22 87 12
E-mail:
rasmusbahnsen@hotmail.com

Bibliotekarforbundet
 Lindevangs Allé 2
 T: 38382233
 E: bf@bf.dk
 www.bf.dk
 Ekspedition:
 mandag-fredag kl. 9-15

Bruno Pedersen
 Forhandlingschef
 T: 38 38 06 10
 bp@bf.dk

Helle Fridberg
 Konsulent
 T: 38 38 06 12
 hf@bf.dk

Karin V. Madsen
 Chefjurist
 T: 38 38 06 16
 kvm@bf.dk

Lone Rosendal
 Specialkonsulent
 T: 38 38 06 15
 lr@bf.dk

Susanne H. Thomsen
 Konsulent
 T: 38 38 06 11
 sht@bf.dk

Ulla Thorborg
 Konsulent
 T: 38 38 06 17
 ult@bf.dk

Sofie Plenge
 Karriere- og
 udviklingskonsulent
 T: 38 38 06 42
 sp@bf.dk

Mikkel Dahlbæk Sigurdsson
 Karrierekonsulent
 T: 38 38 06 14
 mds@bf.dk

KRITISK SYGE FÅR AUTOMATISK BESKED

Siden maj 2011 har alle offentligt ansatte bibliotekarer med en kritisk sygdom automatisk fået besked om, at de kan have ret til en udbetaling fra Sampension.

I lighed med en række andre pensionselskaber er Sampension nu også tilsluttet det samarbejde med Sundhedsstyrelsen, hvor man finder frem til de personer, der er blevet diagnosticeret med en kritisk sygdom.

I praksis samkøres et register fra Landspatientregistret med et register over personer, der har en dækning mod visse kritiske sygdomme i Sampension. Berørte personer modtager et brev fra Sundhedsstyrelsen, der informerer dem om, at de kan have ret til udbetaling. Man skal dog selv kontakte Sampension for det videre forløb og den endelige afklaring.

Hvis du bliver alvorligt syg, behøver du dog ikke afvente et eventuelt brev fra Sundhedsstyrelsen, men kan tage direkte kontakt til Sampension for at tjekke om din sygdom er på listen over kritiske sygdomme, der giver ret til udbetaling. Er det tilfældet, skal du udfylde et ansøgningsskema fra Sampension, der giver Sampension ret til at indhente relevante lægeoplysninger.

Som hovedregel går der omkring en uge fra Sampension har modtaget alle journaloplysninger fra læge, hospital med videre, til at pensionselskabet har vurderet, om du har ret til udbetaling. Dækningen er på 100.000 kroner, bortset fra hos kommunale og regionale tjenestemænd, der er mellem 66 og 67 år. Her er dækningen 50.000 kr. Dækning for kritisk sygdom løber indtil det fyldte 67. år, bortset fra tjenestemænd i staten, hvor dækningen løber til det fyldte 70. år.

For tjenestemænd i staten, der får en dækningsberettiget kritisk sygdom, gælder også det særlige (aftalt med OK-11), at deres børn under 18 år tillige får ret til en udbetaling på 50.000 kroner.

Helle Fridberg

HUSK AT... **give Bibliotekarforbundet besked om ændringer i dine medlems-**

forhold, så snart der er sket en ændring. Det kan være ny arbejdsgiver, ny privatadresse, ny e-mailadresse, ændring fra studerende til jobsøgende/ansat, ændring i timetal til mere/mindre end 30 timer og barselsorlov med dagpenge. Derved kan vi sikre, at du får de relevante informationer og nyheder fra os, og at du betaler det rigtige kontingent. Ændringer kan ske via hjemmesiden www.bf.dk eller direkte til bf@bf.dk - medlemsafdelingen.

Lone Rosendal

? Jeg fik ikke afholdt al min ferie fra sidste år inden 1. maj 2011. Er mulighederne for at overføre ferie så forpasset?

! Efter ferieloven kan ansatte og deres arbejdsgiver skriftligt indgå en aftale om, at feriedage ud over 20 dage pr. år kan overføres til det følgende ferieår. Sådanne aftaler har tidligere skulle indgås inden ferieårets udløb, det vil sige inden 30. april 2011. Men med den seneste ændring af ferieloven er denne dato nu ændret til den 30. september 2011. Har du derfor feriedage tilbage fra optjeningsåret 2009, som skulle have været afviklet i ferieåret 2010/2011, så kan du stadig nå at indgå en aftale med din arbejdsgiver om at overføre ferien. Ferieloven gælder i staten og på det private område. På det regionale og kommunale område vil denne ændring blive indarbejdet i ferieaftalerne.

Lone Rosendal

VIDSTE DU...

At du som privatansat kan tilmelde dig Bibliotekaforbundets Lønsservice?

Lønsservice for privatansatte er et tilbud, der skal gøre det nemmere for dig at forberede dig til den årlige lønforhandling. Abonnerer du på Lønsservice, vil du hvert år forud for din lønforhandling modtage en mail fra BF med diverse oplysninger om løn- og prisudvikling, sammenlignelige grupperes løn med videre. Læs mere på www.bf.dk.

Du kan tilmelde dig ved at sende en mail til bf@bf.dk, skriv »Lønsservice« i emnefeltet

Karriereklumme

Har du plejet din employability i dag?

➔ **Dronningen har huller i kalenderen i disse år.** Arbejdsmarkedet hylder mobilitet, og færre og færre lægger vejen forbi Hendes Majestæt efter en fortjenstmedalje for lang og tro tjeneste. Langt de fleste får i løbet af et arbejdsliv i stedet brug for at kigge deres arbejdsrelaterede »indholdsfortegnelse« igennem. Hvad er de gode argumenter for at ansætte mig? Hvad er det, jeg kan, der kan skabe værdi for en arbejdsplads? Hvad har jeg gjort for at holde mit fag ved lige og udvikle nye kompetencer?

Svaret på disse spørgsmål kaldes din employability. Det er dine muligheder for at få, fastholde og generhverve dig et arbejde, som passer til dine kompetencer og som opfylder dine behov og krav om såvel indhold som løn og arbejdsvilkår. Men hvordan plejer eller forbedrer man sin employability?

I karriererådgivningen møder vi af og til det synspunkt, at employability dybest set handler om, at man som medarbejder løbende deltager i kurser og efteruddannelse. Her tanker man op med nye kompetencer og medarbejderens employability, kompetenceprofil eller hvad man vælger at kalde det, er lig med antallet af diplomer på væggen. Set på denne måde er det først og fremmest ledelsen og kompetenceudviklingskontoen, der afgør, om en medarbejder kan holde sig på sporet. Kurser og efteruddannelse er bestemt værd at kæmpe for, men det er uklogt, at lade sig begrænse af slunkne kasser.

Langt de fleste jobs udvikler sig løbende, nye opgaver kommer til, man indgår i projekter, realiserer nye idéer og indgår i samarbejder både inden for og uden for murene. Kompetenceudvikling foregår altså hver dag. Står man over for et jobskifte er det alle disse hverdagens byggesten, der skal kunne fremstilles overskueligt og appetitligt for en ny arbejdsgiver. Derfor kan et virksomt trick i plejen af ens employability være løbende og helst tre-fire gange om året at opdatere sit såkaldte brutto-cv

Brutto-cv'et er dit personlige dokument, der til forveksling ligner et almindeligt cv med den undtagelse, at man her tager alt med. Brutto-cv'et svarer blandt andet på spørgsmålene: Hvilke nye opgaver har jeg løst og/eller hvilke projekter har jeg indgået i siden sidst? Hvilke kompetencer blev sat i spil – nye eller gamle? Hvilken rolle indtog jeg i opgaven/projektet? Blev der i opgaveløsningen/projektet opbygget nye samarbejdsrelationer? Hvad satte jeg særlig pris på og/eller var særlig god til? Hvad havde jeg ansvar for?

Med et opdateret brutto-cv på harddisken har man ikke bare et uvurderligt redskab i hånden, når søgningen efter det næste job går i gang. Man har også mulighed for på et kvalificeret grundlag at efterspørge de kompetencer, man oplever at mangle, samt de opgaver, man trives med og er bedst til.

Sofie Plenge

HØJESTERETSDOM OM INDHENTELSE AF REFERENCER

En sag fra 2006 om indhentelse af referencer har nu fået sin endelige afgørelse i Højesteret.

Sagen drejede sig om en socialrådgiver, der var blevet afskediget fra Helsingør Kommune på grund af sygdom. Da hun efterfølgende var til ansættelsessamtale i den daværende Skævinge Kommune, gav hun samtykke til, at der kunne indhentes referencer fra den tidligere arbejdsgiver.

I den efterfølgende telefonsamtale oplyste Helsingør Kommune overfor Skævinge Kommune, at socialrådgiveren havde været mistænkt for at have et alkoholmisbrug, men at dette ikke var bevist.

Socialrådgiveren fik ikke stillingen og hendes faglige organisation rejste sagen, som nu har været behandlet i både byret, landsret og Højesteret.

Højesteret slog fast, at persondataloven fandt anvendelse, og Højesteret konkluderede, at Helsingør Kommune havde overtrådt denne lovs § 7 ved at videregive følsomme personoplysninger. Det er nemlig et krav, at der ved behandling af følsomme personoplysninger er givet et udtrykkeligt og specifikt samtykke hertil, og så klart et samtykke havde socialrådgiveren ikke givet.

Højesteret lagde til grund, at oplysningen om mistanken om alkoholmisbrug ikke havde været afgørende for, at socialrådgiveren ikke fik stillingen. Derfor fik hun ikke erstatning efter persondataloven. Socialrådgiveren fik dog tilkendt en godtgørelse for tort på 25.000 kroner fra Helsingør Kommune. Skævinge Kommune (nu Hillerød Kommune) blev frifundet i sagen.

Med denne højesteretsdom er det slået fast, at et generelt samtykke til at indhente referencer i en ansættelsessamtale ikke er et samtykke til at indhente/videregive personfølsomme oplysninger, for eksempel om helbred, misbrug, seksualitet, religion og etnisk oprindelse. Dommen er relevant både på det offentlige og private arbejdsmarked.

Karin V. Madsen

INTRODUKTION TIL BOGSÆSONEN 2011

Et brugskursus om årets nye bøger, tendenser og trends i tiden.

Få et samlet overblik over den nyeste litteratur inden for skønlitteratur, krimier, klassikere, børne- og ungdomslitteratur, biografier, debat og kultur – med fokus på de aktuelle bøger fra efteråret og med highlights fra foråret.

Mød fem kompetente foredragsholdere: Bo Tao Michaëlis, Carsten Berthelsen, Liselotte Wiemer, Lone Kühlmann og Steffen Larsen, som på levende og underholdende vis gennemgår et udvalg af årets nye bøger og giver dig deres personlige bud og vurderinger.

Introduktion til Bogsæsonen er et enestående tilbud til bogfolk, der arbejder med at formidle litteratur: bibliotekarer, boghandlere, litteraturjournalister, forlagsfolk og andre bogelskere.

- 9. november 2011 på Quality Hotel Høje Taastrup
- 10. november 2011 på Clarion Hotel Copenhagen
- 15. november 2011 i Aalborg Kongres og Kultur Center
- 16. november 2011 i Turbinehallen, Aarhus
- 17. november 2011 på Quality Hotel Park Middelfart

Alle dage fra kl. 9.00 til kl. 16.30

Deltagerpris inkl. morgenbrød, frokost, kaffe/te med kage og frugt:
kr. 1.750 (inkl. moms)

Læs mere på www.bf.dk/itbs
Tilmeld dig senest den 10. oktober 2011

INTRODUKTION TIL BOGSÆSONEN ARRANGERES AF BIBLIOTEKARFORBUNDET I SAMARBEJDE MED BOGHANDLERFORENINGEN

Stå af, hvis du altid er på

Tænk dig om, før du lige hurtigt tjekker mails på din smartphone eller computer. For hver gang, du går online, er der risiko for, at du bruger længere tid, end du regnede med. Tid, du kunne have brugt på noget andet.

TEKST JO BRAND FOTO JAKOB BOSERUP

Du skal måske bare lige tjekke en enkelt mail eller bare lige se, om du har fået en besked. Tror du. Men det er ikke bare lige. For hver gang du tjekker din mail, facebookprofil eller hvad du nu ellers laver på nettet, går der dyrebar tid fra det, du ellers var i gang med.

- Nettet er tilgængeligt, og det er så nemt »lige at tjekke«, men følelsesmæssigt og mentalt er det ikke nemt. Det tager tid at komme ind i systemet, og det tager tid at komme ud af systemet, selvom det kun er en enkelt mail, der skal tjekkes, siger Ole Bjerg, der er sociolog, Ph.d. og ansat på Institut for Ledelse, Politik og Filosofi på Copenhagen Business School.

- Når man »bare lige tjekker«, fjerner det fokus fra det, man er i gang med. Jeg har lige læst resultatet af en undersøgelse, hvor man havde fundet ud af, at medarbejdere, der var i gang med en opgave på deres arbejdsplads, var 20 minutter om at komme tilbage til opgaven med fuld opmærksomhed, hvis de blev forstyrret af en simpel mail undervejs. Og man kan jo forestille sig, at det samme gør sig gældende, hvis man tjekker en mail, når man er sammen med sine børn, siger Ole Bjerg.

Han har forsket i forskellige former for afhængighed og mener, at det er vigtigt at skelne, når man taler om onlineafhængighed.

- Der foregår jo en masse forskellige ting på nettet. Nogle er afhængige af at spille poker eller computerspil, mens andre

er afhængige af at tjekke mails, facebook, datingsider eller bare det at være på nettet, siger han.

ANGSTEN FOR AT GÅ GLIP AF NOGET

Holder man sig til dem, der er afhængige af at tjekke beskeder og være online, så mener Ole Bjerg, at afhængigheden kan forklares ud fra angsten for at gå glip af noget.

- Internettet er så stort, der kan ske så meget, og man aner ikke, hvornår det sker. Og netop de onlineafhængige har en følelse af, at

Hver gang du er online, bruger du mere tid end forventet. Så tag ikke smartphonen op af lommen, når du som Ole Bjerg er cyklet ud i det grønne for at slappe af.

Er du onlineafhængig?

Nedenfor ses nogle af de spørgsmål, psykologen Kimberly Young spurgte internetbrugere om, da hun i 1994, som en af de første, begyndte at undersøge fænomenet onlineafhængighed:

- Har du flere gange forsøgt at skære ned på dit internetforbrug uden succes?
- Bliver du rastløs, humørsvingende, deprimeret eller irriteret, når du forsøger at skære ned på dit internetforbrug?
- Er du ofte længere online, end du havde planlagt?
- Har du løjet for familiemedlemmer, en terapeut eller andre for at dække over dit internetforbrug?
- Bruger du internettet til at flygte fra problemer eller som en hjælp, når du har det svært (for eksempel føler hjælpeløshed, skyld, angst, depression)?

Kilde: Caught in the Net af Kimberly Young

der foregår noget på nettet, som de går glip af, når de ikke er der.

Ifølge Ole Bjerg er denne følelse ikke funderet i virkeligheden.

– Reelt sker der jo ikke meget, det er mere fantasien om, hvad der kan ske, der gør, at man logger på igen og igen. På den måde fungerer det ligesom hos ludomanerne, der har forestillingen om, at de vinder næste gang. De onlineafhængige er drevet af fantasien om, hvad de får ud af at være online, eller hvad de går glip af, og fantasien overdeterminerer selve nettet, forklarer sociologen.

Han ligger ikke inde med en definition for, hvornår onlineforbruget går fra normalt til sygeligt.

– Det, der er lidt specielt ved onlineafhængighed, er, at det sygelige ikke står i modsætning til det normale. Det sygelige er en overdrivelse af det normale, så når man skal vurdere, om ens forbrug er sygeligt, må man vurdere det i forhold til ens liv som helhed, forklarer Ole Bjerg.

Og hvordan gør man så det?

– Onlineafhængighed bliver sygeligt i det øjeblik, nettet bidrager negativt til ens samlede livskvalitet. Når det står i vejen for, at man er velfungerende på sit arbejde, kan passe ens uddannelse eller være til stede for ens familie, siger han og fortsætter:

– Det vil sige, at når man skal vurdere, om en person har et sygeligt forbrug, må man tage i betragtning, at

mennesker har forskellige tolerancetærskler i deres liv. Hvis man for eksempel ikke har børn, er det måske ikke så problematisk, at man bruger mange timer på nettet, når man har fri, men det ville det nok være, hvis man har familie. Men i sig selv er det jo ikke skadeligt at være afhængig af at være online, som det er, når man har et stof- eller alkoholmisbrug. Online-afhængighed er kun skadeligt på den måde, at det går ud over noget andet, siger han.

Selvom man ikke har et decideret sygeligt forhold til det at være online, kan man ifølge Ole Bjerg sagtens have et »uhenigtsmæssigt« forbrug.

– Sidder man hver aften og surfer på nettet og tjekker mails i stedet for at være sammen med sin familie, er det måske ikke sygeligt, men det bidrager heller ikke positivt til ens liv. Måske var der vigtigere ting, man skulle gøre sammen med sin familie, siger han.

DET NORMALE OVERFORBRUG

Men hvad er det så, der får en far til at bruge alle sine aftener foran computeren, mens resten af familien hygger sig i sofaen? Og en mor til at tjekke sin smartphone, mens hun går tur i skoven med sine børn?

– Hvis man er stresset og kører i et højt tempo, kan det at geare ned forekomme uoverkommeligt, mens det at være online kan være en måde at holde den kørende på i samme tempo. Ligesom når folk med tømmermænd tager sig en reparationsbajer i stedet for at slappe af.

En anden forklaring ligger i forlængelse af det, Ole Bjerg allerede har fortalt, nemlig forventningen om, at der er sket eller vil ske noget.

– Selvom de fleste mails, man modtager, er kedelige og lige til at slette, så har man hver gang, man tjekker, et håb om, at der er kommet noget spændende og vigtigt: At drømmemanden for eksempel skriver, at han har set én på gaden, og om man ikke vil med ud at spise. Det er jo også derfor at nogle tjekker datingsiderne igen og igen: Den store kærlighed kan jo være lige om hjørnet. Mens andre måske bare er angst for, at de ikke når at få svaret på en vigtig mail.

GØR MAILEN GLAD?

Er man i tvivl om, hvorvidt ens onlineforbrug beriger eller forringer ens livskvalitet, mener Ole Bjerg, at man med fordel kan begynde at mærke efter, hvordan man har det, når man tjekker sin mail, facebookprofil, smartphone og så videre.

– Bliver man glad eller i virkeligheden lidt stresset? Og hvordan har man det bagefter? Får man noget ud af det, eller er det forstyrrende? Man kan spørge sig selv: Er det nødvendigt og nødvendigt for hvad? Derudover kan man begynde at notere hver gang, man gør det. Og efterfølgende lægge en plan for, hvornår man vil gøre det. Og så regne med, at det kræver afvænnning – ligesom hvis en alkoholiker skal gå fra 30 til 10 øl om dagen. Men det er også sandsynligt, at man slet ikke vil savne det, siger Ole Bjerg.

Han kommer også med et konkret forslag til, hvordan teknikken kunne indrettes, så den passer bedre til den menneskelige psyke:

– I virkeligheden kan man sige, at det burde tage 10 minutter for mailsystemet, nettet eller smartphonen at åbne, for så vil man automatisk spørge sig selv: Vil jeg bruge så meget tid på det her? For det er det, der reelt sker. ■

3 bøger anbefalet af Ole Bjerg

For tæt på kapitalismen

– **Ludomani, narkomani, købemani af Ole Bjerg**

– Det er min egen bog, og den handler om de nye former for afhængighed, der ligger i forlængelse af den normale adfærd.

Fanget i nettet af Kimberly Young

– Bogen handler præcis om afhængighed på nettet. Forfatteren er psykolog og er kendt for sit arbejde med onlineafhængighed. Bogen henvender sig til både misbrugere og pårørende.

En Warcraft-spillers bekendelser, kronik i Information d. 14. juli 2009

– Det er jo ikke en bog, men en kronik skrevet af en, der selv er afhængig af World of Warcraft. Jeg har aldrig selv spillet, og det siger mig ikke noget, men når man læser kronikken, får man en forståelse for, hvorfor det er så fedt. Det er jo en fantastisk verden, man bliver en del af.

Læs kronikken på <http://www.information.dk/197552>

TEKST: SABRINE MØNSTED
FOTO: JAKOB BOSE RUP

Den største udfordring er at slippe kontrollen

Navn: Christian Lauersen

Alder: 31 år

Nyt job: Sektionsleder på Det Samfundsvidenskabelige Fakultetsbibliotek, Københavns Universitetsbibliotek (en del af Det Kongelige Bibliotek) fra 15. august 2011. Christian Lauersen bliver daglig leder for cirka tyve ansatte.

Karriereforløb: Informationspecialist samme sted siden juni 2010. Uddannet cand. scient. bibl. i 2007. Var fra 2006 til 2010 ansat i en trainee-ordning koordineret af Bibliotekarforbundet med ansættelse et år på henholdsvis CBS Bibliotek, DBC A/S, Det Kongelige Bibliotek og Københavns Hovedbibliotek.

Hvorfor søgte du jobbet som leder?

Jeg har altid været ambitiøs på mit fags og på bibliotekets vegne, og jeg vil gerne påvirke udviklingen. Det falder mig naturligt at prøve at gøre en forskel på et mere strategisk og organisatorisk plan. Jeg er glad for at arbejde med mennesker og ser det som et privilegium at være med til at styre alle de energier, der er i en medarbejderstab, i den rigtige retning.

Hvad bliver dine opgaver?

Grundlæggende at sørge for at vi fortsat yder god og nærværende service. Mit ansvar bliver den daglige ledelse af fakultetsbiblioteket med alt, hvad det indebærer af budgetstyring, vagtplaner, procesfunktioner og medarbejderledelse. Og så selvfølgelig at arbejde med den overordnede strategi og målsætning for biblioteket.

Hvad bliver det mest udfordrende for dig?

Mig selv. Jeg har en tendens til gerne at ville have maksimal kontrol med de ting, jeg involverer mig i. Men som leder skal jeg kunne give slip på detailstyringen og i stedet kanalisere medarbejdernes evner, kompetencer og ideer de rigtige steder hen. Og så bliver det en privileret udfordring at lede et team af medarbejdere med et fagligt højt niveau.

Du er blevet leder i en forholdsvis ung alder.

Hvordan er du rustet til jobbet?

Først og fremmest glæder jeg mig helt vildt, og det er jo et fornuftigt udgangspunkt. Og som person kan jeg godt lide at tage ansvar og få noget græs på knæene. Derudover har jeg været med i Bibliotekarforbundets mentorordning med fokus på ledelse. Det var med til at afklare, at ledelse var den vej, jeg ville gå. Jeg talte for eksempel med min mentor om, hvordan et lederjob kan hænge sammen med et familieliv og om at skulle »lede« det, man er glad for, frem for at gøre det selv – for eksempel kontakten med brugerne. Det er dog min overbevisning, at skal du lede drift og service, må du selv ned på gulvet indimellem for at se, hvad der fungerer, og hvad der ikke gør. Derfor vil jeg også løbende tage vagter og møde brugerne.

Hvad er dine ambitioner for biblioteket?

Vi skal virke studiestimulerende og yde akademisk support og service i et bibliotek ud fra en brugerlogik i stedet for en bibliotekslogik og

have fokus på formidling i stedet for formater. Vi skal skabe et bibliotek, der tager udgangspunkt i brugernes hverdag og inddrager dem. For eksempel har vi en luftpumpe til deres flade cykeldæk, og det er de studerende, der har valgt alle bibliotekets stole. Og så må vi aldrig holde op med at udfordre os selv og vores brugere.

Har du overvejet, hvordan det bliver at gå fra kollega til leder?

Selvfølger det ændre noget at gå fra jovial kollega til chef, som også skal træffe de svære beslutninger og give de dårlige nyheder, men jeg tror, man kommer langt med klar og præcis kommunikation.

Har du et godt råd til andre med lyst til at lede?

Jeg har altid været åben omkring mine ambitioner. Til min forrige jobsamtale blev jeg spurgt, hvor jeg så mig selv om fem år. Jeg svarede: i en mellemliderstilling på Det Kongelige Bibliotek. Den kom så allerede efter et år. Mine chefer har hele tiden vidst, at de havde en medarbejder, der havde lyst til ledelse.

NYE STILLINGER

STILLINGSOPSLAG Alle henvendelser vedrørende stillingsopslag rettes til: DG Media as
St. Kongensgade 72 · 1264 København K
tlf: 70271155 · fax: 70 27 11 56
email: epost@dgmedia.dk
Bemærk venligst at fristerne nedenfor kun gælder stillingsannoncerne:

Nr. 8: Udgivelsesdato 29.09

Bestillingsfrist 01.09 kl. 12

Materialefrist 15.09. kl. 12

Nr. 9: Udgivelsesdato 27.10

Bestillingsfrist 30.09 kl. 12

Materialefrist 13.10 kl. 12

Nr. 10: Udgivelsesdato 24.11

Bestillingsfrist 28.10 kl. 12

Materialefrist 10.11 kl. 12

RÅD OG ANBEFALINGER VED ANSØGNING

Ved deltidsstillinger under 29,6 timer skal der altid udstedes frigørelsesattest fra begyndelsen af et ansættelsesforhold, hvis der skal udbetales supplerende dagpenge. Du kan altid kontakte Bibliotekarforbundets Forhandlingsafdeling, hvis du har spørgsmål.

Personnyt

Zoe Skovgaard Asta, cand.scient.bibl. fra IVA, 2011, er ansat på Det Grønlandske Landsbibliotek som bibliotekar i voksenafdelingen med særligt ansvar for it-området fra den 1. juli.

Lene Ginnerup Lehrmann, cand.scient.bibl., hidtil Egedal Bibliotekerne er pr. 1. juli 2011 ansat som faglig koordinator for børnebiblioteksvirksomheden på Guldborgsund-bibliotekerne.

Jan Schmidt, uddannet cand.scient.bibl. i 2010, er fra marts til september 2011 projektansat som kommunikationsmedarbejder på Bispebjerg Hospital.

Henriette Karlskov Nielsen, Bibliotekar DB fra 2011, er pr. 6. juni ansat på Esbjerg Kommunes Biblioteker – Bramming Bibliotek.

Stadsbiblioteket söker

Enhetschef Ledarskap & Utveckling

Var med på den strategiska resan i utvecklingen av
The Darling Library in the World - en demokratisk mötesplats

Stadsbiblioteket består av tre likvärdiga enheter: Biblioteksscenen, Digitala biblioteket och Ledarskap & Utveckling. Ledarskap & Utveckling har en nyckelroll i den överordnade ledningen och planeringen av bibliotekets totala verksamhet, där frågor som rör såväl strategi- och organisationsutveckling som ledarskaps- och utvecklingsfrågor har en stor plats.

Ansök och läs mer på malmo.se/jobb

Sista ansökningsdag den 26 september.

I denna rekrytering tar vi hjälp av rekryteringsföretaget FindersFee.

www.findersfee.se

Malmö stad

BALLERUP
Vi satser på mennesker

www.ballerup.dk

Børnebibliotekar

Vil du være med til at videreudvikle fremtidens biblioteksbetjening af børn i Ballerup kommune?

Ballerup Bibliotekerne søger pr. 1. november en fleksibel, serviceminded og fremsynet børnebibliotekar med en ugentlig arbejdstid på 37 timer til Hovedbibliotekets børneafdeling.

Ansøgningsfrist: 19. september 2011

Jobnummer: 11-112

Læs mere om jobbet og send din ansøgning online

Bibliotekschef

til aktivt bibliotek med højt til loftet

Aabenraa
Kommune

 Aabenraa Bibliotekerne

Vi søger en bibliotekschef, der vil være med til at sætte kursen for fremtidens bibliotek i Aabenraa Kommune. Vil du sætte Aabenraa Bibliotekerne på dagsordenen og stå i spidsen for udformning og gennemførelse af en ny visionær bibliotekspolitik ?

Så tilbyder vi et velfungerende bibliotek med et udviklingsorienteret personale, der er åbent for nytænkning og samarbejde.

Læs mere om stillingen som Bibliotekschef og vores forventninger til dig på www.aabenraa.dk/fritid/kultur/bibliotekschef og www.hcvestergaard.dk

Information om stillingen kan fås hos Kultur- og Fritidschef Bent Thomsen, tlf. 73767147 eller souschef Bente F. Mortensen, tlf. 73768053. Alle henvendelser behandles fortroligt.

Konsulentfirmaet H.C.Vestergaard medvirker i ansættelsesprocessen.

Løn og ansættelsesvilkår er fastsat efter overenskomsten mellem KL og Bibliotekarforbundet.

Ansøgningen med relevante bilag sendes via www.aabenraa.dk, klik på job og udfyld ansøgningsskemaet på stillingen.

Ansøgningsfristen er den 12. september 2011.

gladsaxe.dk

GLADSAXE

To ledere og en bibliotekar

Gladsaxe Bibliotekerne

Vi søger

- En formidlingschef til en nyoprettet stilling med det overordnede ansvar for udviklingen og koordineringen af de samlede publikumsområder
- En leder af Hovedbibliotekets voksenområde samt lokalbiblioteket i Høje Gladsaxe
- En bibliotekar med særligt ansvar for betjeningen af borgere af anden etnisk herkomst

Alle stillinger er fuldtidsstillinger.

For nærmere oplysninger om stillingernes indhold og om biblioteket, se gladsaxe.dk/bibliotek

Ansøgningsfrist

Fredag den 16. september, kl. 12.00.

E-mail: bibliotekjob@gladsaxe.dk

Gladsaxe Kommune

– en levende arbejdsplads med mange muligheder

DANSK CENTRALBIBLIOTEK
FOR SYDSLESVIG

Børnebibliotekar med stort "B"

Går du kun til grænsen? Eller er du grænseoverskridende?

Banker dit hjerte ekstra meget når det handler om børn og bibliotek? Er du fyldt med gode, skæve og utraditionelle ideer, der får børn og forældre til at elske deres bibliotek endnu mere?

Vi er det danske bibliotek i det danske mindretal i Sydslesvig. Biblioteket er en markant medspiller i et rigt dansk forenings-, skole og institutionsliv, hvis vigtigste mission er at formidle dansk og nordisk sprog og kultur.

Læs om biblioteket og se hele stillingsopslaget på www.dcbib.dk

Ansøgningsfrist mandag 19.09.2011.

TEAMLEDER FOR BØRNEOMRÅDET

Vordingborg Bibliotekerne søger en teamleder for børneområdet på 37 timer pr. 1. oktober 2011 eller snarest derefter.

Vi søger en initiativrig, robust og udadvendt teamleder, der er vild med børn og børnekultur.

Du får ansvar for faglig udvikling af bibliotekstilbuddet til børn, samarbejde med interne og eksterne partnere samt projekter i børneregion.

Du skal være uddannet bibliotekar eller have en relevant overbygningsuddannelse inden for kultur- og biblioteksområdet.

Læs mere på www.vordingborgbibliotekerne.dk

Ansøgningsfrist: Onsdag den 14. september 2011.

MINDEORD OM RUBEN KJÆR JACOBSEN

Tidligere katalogchef ved Københavns Biblioteker og siden 1. april 2011 nyansat konsulent i Styrelsen for Bibliotek og Medier, Ruben Kjær Jacobsen, døde pludseligt den 19. maj. Han blev 35 år.

Ruben Kjær Jacobsen blev som nyuddannet bibliotekar ansat ved Københavns Biblioteker i 2003, først som bibliotekar ved Blågårdens Bibliotek, og fra 2004 i Katalogafdelingen, hvor han i 2008 blev leder af afdelingen.

Han formåede i løbet af årene fra 2004 til 2008 at dygtiggøre sig så meget i det bibliografiske arbejde og følge med i den teknologiske udvikling, at han naturligt blev i stand til at varetage jobbet som katalogchef på landets største folkebibliotek, da muligheden opstod.

Det var faget som sådan, mere end det at være chef, der havde hans store interesse, og han var involveret i den nyeste udvikling inden for det bibliografiske område og deltog blandt andet i arbejdet med TING. Og det var netop inden for det bibliografiske felt, at han søgte nye udfordringer i Styrelsen for Bibliotek og Medier.

Ruben Kjær Jacobsen var meget belæst og fulgte godt med i den nye litteratur og musik. Han var et sympatisk og afholdt menneske og en fagligt højt kvalificeret kollega.

Vi vil savne Ruben Kjær Jacobsen for hans velafbalancerede og humoristiske måde at være på, hans rolige væsen og de under-spillede, indsigtfulde bemærkninger.

Vores tanker går til hans kone og to børn i denne svære tid.

Tidligere kolleger i Københavns Biblioteker og Styrelsen for Bibliotek og Medier

ALLERØD BIBLIOTEKER SØGER NY SOUSCHEF

Hvis du har:

- Erfaring med ledelse
- Visioner for bibliotekets udvikling og rolle i samfundet
- En uddannelsesmæssig baggrund indenfor biblioteks- og kulturområdet.

Og hvis du er:

- Et rummeligt menneske
- Robust og handlekraftig
- I besiddelse af gode samarbejds- og kommunikationsevner
- Afbalanceret, med overblik og formår at se helheder.

Så vil Allerød Bibliotek gerne se en ansøgning fra dig. Se hele stillingsopslaget på www.bibliotek.alleroed.dk eller kontakt bibliotekschef Anette Aalund.

Ansøgningsfrist er den 13. september 2011 kl. 12.00.
Ansøgning og relevante bilag sender du til job4@alleroed.dk

CITAT SLUT! - FRA "DESCRIPTION" TIL "ACCESS"

Temadag på Middelfart Bibliotek den 22. september

Forum for Registrering og FABITA indbyder til temadag om funktionskoder, katalogiseringspraksis, RDA og de søgemæssige konsekvenser. Kom og lyt til de faglige overvejelser og deltag i debatten om, hvordan vi kan/skal håndtere de praktiske udfordringer på vore biblioteker.

Programmet:

2 år med funktionskoder i Danmark - status, erfaringer, udeståender
Problemer med implementering af regler - erfaringer fra SB
Hvad så med grænsefladen? - tiltag i bibliotek.dk og netpunkt.dk
Hvad sker der på dit bibliotek? - Status og input fra mødedeltagerne
Status på RDA og forholdet til MARC21
Udenlandske genbrugsposter - fra RDA til danMARC2

Tid: Torsdag den 22. september 2011, kl. 9.30-15.30

Sted: Middelfart Bibliotek - Middelfartssalen, Havnevej 6, 5500 Middelfart

Pris: 700 kr. for medlemmer af Danmarks Forskningsbiblioteksforening, 400 kr. for medlemmer af FABITA, og 850 kr. for ikke-medlemmer.

Tilmelding: Senest den 9. september 2011 på www.dfd.dk under Arrangementer eller på df@statsbiblioteket.dk
Din tilmelding er bindende og skal indeholde navn, tjenestested, tjenestestedets EAN-nummer, adresse samt personlig e-mail og angivelse, hvilken forening du er medlem af.

I aktivitetskalenderen får du overblik over arrangementer og aktiviteter, som afholdes i Bibliotekarforbundets regi. Find flere oplysninger og en helt aktuel oversigt over arrangementer i Kalenderen på Bibliotekarforbundets website på www.bf.dk/kalender. Abonner på »Bibliotekarforbundets nyhedsbrev« på www.bf.dk/nyhedsbreve for at modtage nyt omkring arrangementer.

SEPTEMBER 2011		NOVEMBER 2011
<p>5.9. LinkedIn som karriereværktøj – dit personlige brand på de sociale medier. Sted: Bibliotekarernes Hus, Frederiksberg. Arrangør: Privatgruppen.</p> <p>5.9. Servicetjek – når du vil sikre din levestandard. Sted: Frederikshavn Bibliotek. Arrangør: Bibliotekarforbundet og Sampension.</p> <p>5.9. På vej mod pensionstilværelsen. Sted: Viborg Bibliotek. Arrangør: Bibliotekarforbundet og Sampension.</p> <p>6.9. TR-arbejdet i BF - det handler også om pension (For KL/regionsområdet). Sted: Aalborg Bibliotekerne. Arrangør: Bibliotekarforbundet og Sampension.</p> <p>7.9. Den gode, den onde og den grusomme – om digital selvbetjening. Sted: Bibliotekarernes Hus, Frederiksberg. Arrangør: Bibliotekarforbundet.</p> <p>12.9. Klubbestyrelsesseminar for medlemmer på det kommunale, regionale og statslige område. Sted: Sinatur Sixtus Hotel, Middelfart. Arrangør: Bibliotekarforbundet.</p> <p>15.9. På vej mod pensionstilværelsen. Sted: Bibliotekarernes Hus, Frederiksberg. Arrangør: Bibliotekarforbundet og Sampension.</p> <p>19.9. TR-arbejdet i BF – det handler også om pension (For KL/regionsområdet). Sted: Bibliotekarernes Hus, Frederiksberg. Arrangør: Bibliotekarforbundet og Sampension.</p>	<p>22.9. Citat slut! – Fra "description" til "access". Temadag om funktionskoder, katalogiseringspraksis, RDA og de søgemæssige konsekvenser. Sted: Middelfart Bibliotek. Arrangør: Forum for Registrering og FABITA - Faggruppen vedr. kataloger.</p>	<p>9.11. Introduktion til Bogsæsonen 2011. Sted: Quality Hotel Høje Taastrup. Arrangør: Bibliotekarforbundet.</p> <p>10.11. Introduktion til Bogsæsonen 2011. Sted: Clarion Hotel Copenhagen, København. Arrangør: Bibliotekarforbundet.</p> <p>15.11. Introduktion til Bogsæsonen 2011. Sted: Aalborg Kongres og Kultur Center. Arrangør: Bibliotekarforbundet.</p> <p>16.11. Introduktion til Bogsæsonen 2011. Sted: Turbinehallen, Aarhus. Arrangør: Bibliotekarforbundet.</p> <p>17.11. Introduktion til Bogsæsonen 2011. Sted: Quality Hotel Park Middelfart. Arrangør: Bibliotekarforbundet.</p> <p>21.-22.11. TR-uddannelse Modul D. Sted: ByggeCentrum, Middelfart. Arrangør: Bibliotekarforbundet.</p>
	OKTOBER 2011	
	<p>1.-2.10. Fagligt Landsmøde 2011: Født digital. Sted: Clarion Hotel Copenhagen, København. Arrangør: Bibliotekarforbundet.</p> <p>2.10. BØFA's Generalforsamling 2011. Generalforsamling med uddeling af årets BØFA-pris. Sted: Clarion Hotel Copenhagen, København. Arrangør: BØFA - børnebibliotekarernes faggruppe.</p>	

SHOW TIME!

Vores nye displaysystem 60/30 Expo giver rig mulighed for at tiltrække de besøgenes opmærksomhed på en spændende og effektiv måde. Reolerne fås både som enkelt- og dobbeltsidede. Dette giver stor fleksibilitet i placering og gør dem meget anvendelige overalt i biblioteket. 60/30 Expo fås i mange forskellige kombinationer. Besøg www.eurobib.com og læs mere.

Dér kan du også se vores seneste reolsystem One, der imødeser de høje krav til kvalitet, funktionalitet og pris, som dit bibliotek har. One fås i tre højder samt i en dobbelt- eller enkeltsidet udgave.

Eurobib
direct

Få mere for pengene og bestil bøger hos SAXO

- Op til 38% rabat på nyheder
- Levering 1-5 hverdage
- Indkøb uden binding
- Fuld returret
- SKI-godkendt

Eks. moms
79,96

P.C. Cast & Kristin Cast
Forbrændt

7. bind i Nattens hus-serien om Zoey Redbird.

Eks. moms
95,96

Kenneth Bøgh Andersen
Tissemyren vender tilbage - Antboy 4

Pelle Nørhmann alias Antboy er tilbage!

Mari Jungstedt
Den mørke engel

6. thriller om kommissær Knutas fra en af Sveriges store krimidronninger. Udkommer 9. juni.

Eks. moms
159,96

Eks. moms
191,96

Frank Erichsen
Det enkle liv

DR's Bonderøvs egen bog om at leve selvforsynende.

Kontakt Salgschef
Joel Haviv for mere
information på
joel@saxo.com

SAXO Bøger på nettet

www.saxo.com

Der tages forbehold for trykfejl og udsolgte varer. Priserne gælder minimum til d. 30. september 2011. Alle bestillinger tillægges 19,00 kroner i forsendelse i Danmark.